

Király László

Válogatott versek

Szerkesztőbizottság:

**Fekete Vince
Ferenczes István
György Attila
Lövétei Lázár László
Mirk Szidónia-Kata
Molnár Vilmos**

Király László

VÁLOGATOTT VERSEK

Hargita Kiadóhivatal
Csíkszereda, 2013

A könyv megjelenését támogatta:

Hargita Megye Tanácsa

Válogatta és szerkesztette:
Fekete Vince

Sorozatterv: Léstyán Csaba

© Király László
© Hargita Kiadóhivatal

ISBN 978-973-7625-49-6

GYERMEKKORI ÚTLEVÉL

A gyermekkor el nem hagy soha,
jön nagyapám izzadt, medveizmú testtel,
a fogatlan szomszéd félkarú munkái jönnek,
a szeplős orrú vékonyka szerelmek
ha látnak, félénken jó napot köszönnek.

Fakardom jön, mivel apám védtem,
mert sötét volt s fejszés az éjszaka.
Vitte az új szót mindenkihez,
ebbe őszült,
s gyakran nem vártuk esténként haza.

Látom apám a furcsa ráncsal,
mely csak a Király-arcokon ilyen –
megnyugtat a mozgás, mi benne él
akkor is, ha pihen...

Nem folytatom. Millió alak kísér,
a gyermekkor el nem hagy soha,
szorított állkapcsú őseimnek
meg-nem-állás az útja-sora.

Követnek némán. Vállon vernek,
vagy ökölbe rántják néha tenyerem,
kitartón, konokul lépnek elém,
s mindig legjobbkor jönnek:
villanásnyi helyet sem hagynak
bennem a közönynek!

KÖLYÖKKOR, ELHAGYOTT OSTOROK

Nyúlnak utánam a fák hangtalan csattogással,
nyüzítő állatok hangja követ,
hogy ide még vissza kell ténnem,
véreim feltartott ujját látom örökkön:
elfelejteni minket nem szabad, nem lehet!

És beázott posztóujjasok gőzölögnek újra,
kidőlt rönkön a tűz körül melegszenek,
fogaik között kenyérhéj csikorog,
bicskájuk szinte peng a rönkbe szúrva –
esznek az emberek.

Estére jár; Veresmart felől
fejszés éjszaka sündörög.
Csüggedten lépnek a cuppogó sárban
a lovak patái – fényes félkörök.

Ahogy vonulnak felhúzott vállal,
az őszi szél melegük magába szívja,
mögöttük millió kígyó nyüzsög a pocsolyákban
– a leengedett ostorok szíja.

Estére jár. Veresmart felől
fejszés éjszaka sündörög,
vonulnak – nem tudom, hova...

Vissza kell ténnem, fekszik a földön
mindenik elhagyott ostora.

AZ ERDŐ FELÉ

mikor indult az erdő felé
mellészegődött egy csikó
utat tört neki a magas fűben
mely porozta mellét mint a hó

követte kutyája hűen
arcára a nap szerelmet égetett
békét érzett ölében a macska
s dorombolt neki éneket

mikor jött vissza lehajtott fejjel
a csikót sehol sem találta
a macska szeme valahol messze
világított - két riadt lámpa

a kutya nyüszítve elszaladt
holdfény tompult gyűrt szoknyájára esve
a nappal-vert csapást nem találta
s lábát a sás véresre sebezte

A HOSSZÚ ÚTON

mért választottad ezt az utat vándor
nem választottam szembejött velem

tudod hogy végtelen ez az út
tudom de nem türelmetlenkedem

hallottad micsoda vadak várnak rád
hallottam s széttépik aki vétkes

hogy tudsz ilyen nyugodtan menni mégis
menni jó s illik az örökléthez

mindent meggondoltál vándor a halált is
azt is kell hozzá nyugalom s erő

félelmetes vagy bocsáss meg a faggatásért
nem tesz semmit jó utat szembejövő

AKIT A HARMAT HOZOTT

Akit a harmat hozott
csillogott s eltávozott
Nem fogadott senkit ölébe
nem feküdt hanyatt *erre* a földre
Gyökere nincsen csak árva
se nevető se vicsorgó magánya
Szeme
gyönyörű szeme halott
Nem virágzanak benne kútágasok
s nem rogygan benne térdre
a csizmás-harisnyás vasárnapi béke
Akit a harmat hozott
csillogott s eltávozott
Utána bogarak s fák szaladnak
megzörren a csodát bámuló ablak
Nyomát napkeltés fényesség veri
s készül mindenki a jelentést megfejtteni
Haját a szél magasba fújja
„Erre visz az ő meddő útja”
Akit a harmat hozott
csillogott s eltávozott
(Kezét ki ráemelhette
ma sem tudja jég-e láng-e a teste)
Csak kóborol hittelen-árván
Él hidegen
s egyedül mint a márvány

SÉTALOVAGLÁS

ó, ezek a májusi hajnalok, fölébred, lázong a testben a vér
ezek a táncoló csodamének, a rétek, az erdő, a *vagyunk*
gyönyörűsége
víg barátok a homály-nélküli fényben, mely nő, nő -
és *minekünk*
elől sz.i. grófnő libeg, mint legszebb madárlátomás
körötte karcsú ifjak, derűsek, tisztaság s erő
elesnek majd egy szabadságharcban, s jönnek
a halottszámlálók csata után
úgy fogadja el őket a természet, tudva tudja: övéi mind
és minden zavartalan, és gyönyörű az egységes világ
kurjantson, akinek kedve tartja, ilyen úgysem lesz többé
rőtbarsony ruhánkon golyóperzselte lyukak még sehol
reggeli pára ezüstje ölel, igazi ifjúság tombol
árkot ugrik a ló, és rendben az izmok, csigolyák
ó, ha élhetne g. bácsi most, hogy dirigálna
a fúrge csapatnak
zengene harsány hangja: csak örülni el ne feledjeteK,
édes fiaim
verset fabrikálna, daktilusokban, mint magára
s cimboráira *akkor*
S ELjöve ÉRTük a VÍGhaha LÁL
ámde g. bácsi nem él, bár lehet, figyel most minket
valahonnan
adózzunk percnyi kacagással legendás tréfáinak
ők tették-e derűssé a kort, vagy a kor őket,
ki tudja már most
de minden fény felé, magasra tört az életükben
bezártak a teljes szabadságba, s most szenvedek -
mondta b.s. nevetve
kardját köszörülte a táborig kovácsnál csata után
erős volt, okos, és szikrázó, mint az acélpenge

sz.i. grófnőhöz jól illene, micsoda fiakat teremnének
vagy ahhoz a kis pillangó-lányhoz a jobbszélén,
nevét sem tudom
úgy nevet, mintha virágszirmokat pörgetne réti szél
nem tud b.s. mosolyáról, szakálláról, táncos lábáról semmit
s nem sejtí mint bolyong *majd* sírása
befagyott vizek felett

ne is sejtse, s bár sose történne meg vele, ami megtörténik
hagyjuk azonban pörögni nevetését, lengeni búzahaját
rúgtassunk tovább a kelő nap felé harmat-puha fűben
hahó, egészség, barátság, szerelem – ilyen
úgyse lesz többé

ilyenkor áll az idő, az ilyen májusi hajnalokon
ilyenkor nem öregszünk, és biztos, hogy van öröklét, és *ilyen*
mindent odaadnék e májusi hajnalokért, a fűért
a lóért, sz.i. grófnőért, a kis lepke-lányért,
derűs emlékeimért

*patakon, erdőn, dombon át, könnyű szerelmes ügetésben
szakadékoktól távol, ezüst párában, fegyverre
nem kényszerítve*

*káromlás fölötti gondolatokkal, nőekkel, bízható barátokkal
fájdalom nélküli testtel, nyílt elmével – íme valami*

...de jön majd idő – írta egykor m.f., a költő titkos füzetébe –
jön majd idő, amidőn nem-mezőn nem-lovak
nem-emberekkel ügetnek
és a nem-arcokon nem-nevetés virul, és ez lesz az a
nem-kor

mely öndicsérőn mindent ledönt, kivág,
elbont és betemet

hát így – de sz.i. grófnő hajában az a tűzpiros virág
a lovaslásban

arra a tűzvirágra még sokáig emlékezni fogunk
így vagy amúgy, de bolyongani fog bennünk,
ha titokban is, az érzés
az a halál, ha feledésbe hull a tűzvörös virág

ó, ezek a májusi hajnalok, idő forgása, zavara, tisztasága
áttetsző vízfüggönyök mögött fölsejlő, örökölt emlékeink
jókedvű lovunk itt nyerít, csillog kengyele,
szőre rótselyem
és várnak a jókedvű társak – belenyilall a szív

ÜNNEPEK

két hét múlva
    betöltöm a huszonkilencet
különös módon
    nem érzek semmi felemelőt
írtam néhány könyvet
    ha egyáltalán érdekelhet ez valakit
csak úgy írtam őket
    nem volt szándékomban megváltani senkit
bár könnyen meglehet
    hogyan ezt csak most gondolom így
igaz jó volna tudni azt is
    megválthatjuk-e magunkat legalább
de ha valaki vagy valami
    megváltottnak érzi magát soraim olvastán
úgy az csupán
    saját érdeme barátaim

UTÓKOR

mit szól majd hozzá az utókor
  hogy ma délután
  csodás valamitől indítatva
  kitekintettem az ablakon
az utcán épp nem járt
  csodásan véletlenül senki
  és nem voltam zseni
  és nem töprengtem
  semmi ragyogó gondolon
mit szól majd ehhez
  a hálátlan utókor
lesz-e toll
  mely följegyezze ezt rólam
mit sejtenek meg abból
  a jövődő fiak mai remények
  hogy nem jött el még a tél
  s így nem lépkedtem töprengőn
  fejem lehajtva
  mely nem hullt le még:
  a novemberi hóban
ó hiába annyi szent pillanat
  mely a szürke világra
  megszenvedett aranyló szavaimat
  krózsusi kézzel szórja
érezem ellenem múlnak a percek
  senki sem gondol nemsokára
  senki sem emlékszik már e délutánra
  s amelyben nem sétáltam: a hóra

ENNYI

milyen nagyszerű:
költő vagyok -
a fiam etetem
tojás-vonat és sajt-vonat
az asztalon írógép
tisztá lapok
kenyérmorzsa
kés kanalak
ne menj ki -
meghúlsz
ne nyúlj a kályhához -
megéget
ne húzd az abroszt -
rád borul az asztal
a kés elvág
a szék rád ül
a tű megvarr
a kapcsoló megkapcsol
a fogas megfog
a tűz megtűz
a tölcsér megtölcs
a csupor megcsup
a tapasz megtapasz(tal)
sötétedik már
lemegy a nap
lemennek a napok
vigyázni kell
még kicsik vagyunk
milyen nagyszerű:
költő vagyok

NOVEMBER VÉGE

Tél jön most. Igazi. Szószerinti.
Homályban ülsz. Fény nem ragyog.
Arcodból világolnak odabenti
titkos kaukázusi hajnalok.

Így talán jó. Már félek nélküled.
Vak szavak tépnek, s annyian.
Ha nem nézel így, elsüllyedhetek
indulataim döbbugyraiban.

Riaszt a csönd. Beszédem áruló.
Kimondom – megölöm titkaim.
Csupaszít – kegyetlen, kétszínű a szó:
megkorbácsol és nyugalomra int.

Hó söpör. Valódi. Nem jelképes.
Volt erdeimre gondolok.
Vélt emlékek még csodafényes.
Dörögnek bennük nagy vasdobok.

VALAHOL OTT

Sóvárad fölött, a Kerekhegyen.
De mondhatnám Endrebércét, vagy Szénéégetőt.
Mondhatnám a Cserét, Virgót, Szénamezőt.
De Sóvárad fölött mindenképpen.
Ahonnan látható a Mezőhavas.
Vagy a Küküllő völgye Makfalváig.
Valahol ott.
Valamikor akkor.
Sovány tehenek előtt a barázdában.
Döglegyek dongásában.
Valahol ott, valamikor akkor.
Vagy a pohárderekú boglyák taposása közben.
Kukoricások szablyái között.
Vagy amikor szénásszekér-költemények
ereszkednek alá a római-kori úton
szombati-esti harangszó karjaiba.
Valahol ott.
És valamikor akkor.
Elsuhogó évek.
Őszök, telek.
Némaságok, tavaszok, nyarak.

ERŐLTETETT MENET

*Ó, hogyha hinni tudnám: nemcsak szívemben hordom
mindazt, mit érdemes még, s van visszatérni otthon;
ha volna még! s mint egykor a régi hús verandán
a béke méhe zöngne, míg hűl a szilvalekvár...*
(Radnóti Miklós, 1944. szept. 15.)

nem volt eső, csak szomorú szemerke volt
beleköptünk a vodkás poharakba: többé soha
nem tartottuk meg ezt sem, szétszóródtunk
én hallgattam Törös Gáborral Nagy Kálmánnal a Kalevalát
különös ötletek pörögtek agyamban – éhes voltam
finn kést markoltam, görcsösen, mintha medvére várnék
de csak disznóknak gyűjtött hullásalmából lophattam éjjel
ne hallják gyomrom dühös korgását másnap a tanítványaim
jártam föl-alá a padsorok között
zsíroskenyerek vigyorogtak a könyvek alól
azóta ha azt mondom: Felsőbánya – nagy zsíroskenyeret látok
s rettentő mennyiségű vodkás poharat
köszönöm ezt a dalt Brezowszky Ottónak
elég, ha név szerint őt említem csupán
tengerész-járása meghatott, irigyeltem
ő a lengyel a *Próza* című versben
honnan e meghatódás, a barátságok elúsznak, vitorlášhajók
semmi sem örök, s e banalitás szüli a káromkodást
dühöm, haragom múlik, elleneim napon sütkéreznek
versbe tolakodnak, szinte meg is nevezem őket
hol jártunk azóta, milyen temetéseken
miféle utak porát nem mosták le sarunkról miféle lányok
van, aki elment, azt se mondhatta: egyétek meg a zoknim
nagy hajóutak szava szól a lélekben olykor
elment Vejnemőjnen halált kutatni, alszik a Házsongárdban
nem szabad, nem szabad, nem szabad útját felejtani
eltemettük düh-fagyban, bort ittunk emlékezetére

de elmulasztottuk földhöz vágni az átkozott poharakat
nem volt eső, csak szomorú szemerke volt, nyomorító ború
bagolytekintetű, megalázó éjszakák
kilíncsre fagyott tekintet: legyünk túl rajta mielőbb
ám ők tudták ezt s hagyták a félelmet bolyongani a testben
megroppan lassan a fa is, vijjogó drótok a szélben
aluvó rezzen bútor-reccsenésre
elszállnak fenyőink rakétaként, légűr, ami marad
álszent havak vonnak lepelbe – ki felel mindezért
említettem a lengyelt a *Próza* című versben
verset írsz a lengyelekről s nem is ismered őket
azóta megmostam arcom az őszevi Visztulában
láttam Varsó őrjítő fémlapjait a kivégző-helyeken
ott állt egy költő, önnön halálát szemléelve
ó, könnyű megölni a költőket, védtelenek, kiszolgáltatottak
ijesztő mesterségük öngyilkos őszinteség
vastestű lovagokkal vívnak csecsemő-csupaszon
A kézzel, mely ölni nem átall,
s mi lesz majd csüggeteg hitemmel,
mely átitatódott halállal;
végül mi lesz feldúlt szívemmel.*
mi lesz végül feldúlt szívünkkel, ezzel kellett volna kezdeni
micsoda erő, teljes bizalom, végső önvizsgálat
oly nehéz eljutni eme kezdetig, ott az összeomlás
indul mégis útra sok-sok messze-menő
és ahogy megjön ő, ki annak idején besúgó volt
örökké mocskos nyaló, ki mindezt nem is tagadta
s üdvözöl, ó, rég nem beszéltük ki magunk, barátom
sárgán buknak ki szavai fogatlan ínyc közlül
rég nem beszéltünk – be rég nem súgtunk be senkit
és nem köpöm szembe, nem dobom ki az ablakon
nyugodt vagyok, minden olyan távoli, sajnós
nyomorult megbocsátás – pedig láttam is őt munka közben

---

* *Krzysztof Kamil Baczyński: Ha puskám egy napon leejtem*
(Kormos István fordítása)

gaz feledés, pazarló, szikkasztó önámítások
légy okos, belátó, bölcs – ma rajtam, holnap rajtad
hazudd szembe magad, mosolyogj – kecc! – ő be szép vagy, ím
tán így megáll röptében a homlokod felé száguldó valami
van egy út, van egy út, hegyre szálló, kétoldalt magnóliák
van egy út – tetején sötét padlásszoba-menny
ó, május-hajnali részegségek – ott talált ránk a tél is
felnőtté ütött, felébresztve tehetetlenségünk
jön egy éj, széttapossa játékaid, koponyádra jeges vizet önt
vagy-e még, vagy-e még – porrá őrli drága gyémántjaid
napok telnek, ringasz semmi árján
emberi hang-e, mely faggat hetekig – nem tudod
ropp-ropp – görögnek vascsizmák, falon túl kutya vonít
hó szítál kint, haza-tartanak, ágy felé, cseverésző lányok
ropp-ropp, tudnod kell igazad mindig, minden áron
szakállad serken, szemed fényesül, tűzben ég
valahol száll közben egy gépmadár, más időben
nyugodj meg végre, minden mulandó s látszat, ha úgy
akarod

csak e savanyú alma valóság a karéliei kertben
csak e hűvösség, s a nedves levegő permetei
odahaza a Kárpátokban kökény kékül, kecskerágó sikít
beomlott lövészárkokban gyík tocsog, kígyó csavarog
nehéz borok közt füst keseríti szüreti perceink
beroskadó kemencék, rogyanó istállók pora
nincs, nincs eső, csak szomorú szemerke van
távol a görögös partok, messze a barbár derű
rád-dobálva a napok kérdezetlen, válogatatlan
férfi vagy, ne moccanj, nem a ruha tesz
hol vannak a társak, míg repülsz a nagy tavak fölött
hol barátaid s álmaid titkos hadserege
oly egyedül ég s föld közt – arcod majd szétfoszlik
álmaid szeszben őrzi tested szűk múzeuma
föltáruztak a könyvek – ő, ha remény adatna a szemnek
mért kell őrködnöd robbanó igazságok felett
ehetnél, ihatnál, de már pihenni se vagy képes

nagy malomkövek morzsolják búzaszem-napjaid
ne hagyj magad – és ha nem hagyod, akkor
akkor szóval, ha nem hagyod, akkor *tehát, nyilván és viszont*
s majd zászlóra festhetik szíved, amelyet nem ismernek
de bölcssek ők és tudják: a szív csupán ürügy
mit szólnál igazi szénaillathoz, juhszaghoz, karácsonyhoz
képzeld, régen lovas szánok sikongtak örömben téli
utakon
posztóruhás férfiak borozni jártak egymáshoz havas esten
s nem féltek gondolatot közölni a szóban
mit akar velem a sors, mért nem süllyedtem el *ott*
mért nem váltam porrá a tehetetlen düh fuvalmaitól
ott és akkor – s hogy szerették volna emlékemet a tanítványok
olyan jó voltam, olyan jó voltam, igazán
de odakint csodás tél volt, szebb, mint az orosz igeragozás
az én telem volt mégis, kenyér-álmú, szerelem-szomjú tél
tán akar valamit velem a sors, a sorsom, a sorsunk
meztelenre kell vetköznöm, vérbe borulnom szemük előtt
nincsenek a világon volt szeretők – mondja Voznyeszenszkij
s ne térjetelek vissza volt szeretőkhöz soha (ugyanő)
de mit tehetnék vad kimondás-szeretőkkel
lesújt, megöl, vigasztal, ijeszt, hajt, követel
mit tegyünk, ha volt szeretőink térnek vissza hozzánk
mért volt szükség erőszakra, pofonra, vigyorgásra
gondolat-fagyasztó napok – nem, nem az én napjaim
bizony, testvérek – szólnék, de torkomban már a gomoly
el hát a konvenciókkal, be szép is lenne a teljes őszinteség
téged szeretlek, őt utálok – micsoda fenséges revolúció
csak e majom-illelem ne volna, rút kezét számra tapasztja
hallgatok, bár van, ki ebben is haladóbb
verseket írok, hát bizony tehetnék mást is, így igaz
kezem ép, lábam szaladni bír még – nagy hatalom
lelkem fürösztem pálinkába, ám hátha van még bocsánat
magamat szétszórtam – irgalom, hősiek regényeim
mi kínoz – talán az: mennyi is végül a *kibabra*, mennyi

sokan nem értik beszédem, vagy nem akarják – fenébe
velem, (velük)
mű-juhnyájak potyogják tele az utcát, azt hiszik, nem is
ocsmány
disszidálnak a fák – ki tudja, hova – és én itt ki vagyok
még bízom abban, hogy olvasok sokat s okos leszek végül
lelkem, mint angyalok, menybe száll – szárnyas szamarakkal
mondhatom bibliaként már: számban a víz keserű, epe a bor
de ha mondom is, ugyanúgy ténfergek tovább, ámde szomjan
gügye voltodban mit engedtel meg, mire vetemedtel
félsz már ettől a verstől is – de nem félsz, nem hiheted ezt
vagyonod maréknyi agyvelő, tán panírozva sakálok ebédjén
s hol vannak az oroszlánfejű sakálok, a régi jók
beteg talán e gondolat, bocsásd meg vétkeimet, Uram
hiszen *így meg úgy*, és végül *satöbbi*, és legvégül *talán*
s ha mindez mégsem, akkor *esetleg*, azonfelül *pedig*
s ha *pedig-sem*, még mindig ráér az ember *akkor*
ez tán elfogadható – lovag karjába dől, emléke szent
vagy oly sok a vonat: személy-, sebes-, atom-, függő-, és teher
mi közös vonatban, kötélben, gázban, szóban, altatóban
és ülhetnének derűs verandán, szerelmes lengő székben
míg hűl a szilvalekvár – míg hűl a szilvalekvár
anna, ilona, éva, mária, fanni
váltsd meg magad, zúzd szét öklödet, véred bor legyen
hadd igyák – krisztusét – míg eljön a szent okádás
érkezik az őrség varsói vasárnapon, mi lenne, ha – ám hagyjuk
ott ül egy banda horogkeresztes – Innsbruck, Mária Terézia-út
ott füstölögnek vörös ruhában, vörös fényben a lányok,
vörös házban
s cincog zsebedben – igaz? – cincog bizony, cincog:
cinni-cinni
semmi baj, ez az úr herendi porcelánt gyűjt, béke van tehát
múltóben szíveket metél ő, fáradt, szomorú, kutyája szép,
szelíd
bár idegbajos (a kutya), és betyár (a neve) – megverték,
szeretni kell

a verők megvernek s elmennek mit se szólva, hát bizony, bizony
Pál cár orra germán-tonka, és grúzul szép az, hogy *gagimardzsosz*
csak még egyszer kibeszélhetném magam azzal az
ismeretlennel
egymás nyelvét sem ismertük – imádja nyilván a verseim
hogyne imádná – asszonyát én látatlanban is – egyenlők
vagyunk
nem volt eső, csak szomorú vak szemerke, hunyorgó hitetlenség
rám, Uram, s halottaimra vigyázz – én ölni tudnék értük
zárjuk le szépen versünk szemét is, nézd el idétlenségét
könyörögjünk magunkhoz – s végül éva, mária, mária,
ilona, anna

UTAK

Itt ez a látszólag simára döngölt,
távolról szépnek mutató út,
és itt vagyok én is.
Életem egyharmada mögöttem,
de lehet: mögöttem már a felerész is.
Ha megkérdik, hová igyekszem,
nem tudok mit válaszolni,
kellemetlenül hallgatok.
Ha megkérdik, honnan jövök,
elszomorodom,
s egy szőlővel befutott házra mutatok.
Egy tisztára sepert udvarra,
dombra szaladó kertre,
melyek homályba tűnnek lassan.
Szerencsétlenségemre,
mindez nem érdekel senkit.
Pedig volna egy-két gyönyörű történetem
beszélő halottakról, hallgató élőkről,
késekről, puskákról, nagy lakodalmakról.
Egy-két gyönyörű történetem
szép beszédű öreg parasztokról,
az utolsókról,
kiknek élete szét nem szóratott.

HALLJÁTOK-E A DALT

Szüleimnek

Halljátok-e a dalt, szomorú szeretteim?

Halljátok-e az éneket, megnyílik-e még előtte a lélek
a békétlen ősülésben?

Halljátok-e az éneket, melyből kényszerűn kivesz,
savakkal az érzelem kimaratik,
s csak száll csapkodva,
köröz az értelmet kutató zengés,
mert dal azért, és száll, mert mi mást tehetne?

De nem roppen vele többé a mámor, az elveszett,
a békességgel tündöklő virághasonlatokban,
s nem gyönyöríti a szót édes ritmusa sem:

Ingó-bingó zöld fűszál

Szépen felöltözik

Liliom rózsával

Meg is törölközik

Csak a szándék él mégis, vas-szorítások,
penge-hasogatások, megvakíttatások,
fojtva-elnémítások ellenére is,
csak a szándék: az egyetlen emberi,
a derű emlékét – legalább! – feledni nem akaró,
a derű emlékével is túlélni akaró,
csak a szándék él, s csontra aszottan az is.

Mert a Kétségek Között Önmagát Fölfaló, a lélek,
már csak az értelemről vár minden jövődölést,
mert elhitványult a megérzés, elsatnyult lassan
százezerszeres meghazudtolásban, és a megsejtések,
a döbbenetes fénnel sugárzó régi nagy megsejtések
rozsdatemetőkben várják,
hogy silány számítógépekké olvassák őket.

És már itt derengnek estvéli szürkületben

az értelem s az eszmélés biztos Don-kanyarjai,
mint kitűnő lehetőségek – és mit tehetünk?!
Ó, halljátok-e az éneket, szeretteim,
a nyelvet, mely csoda mégis, és megmenthet
bennünket, hinnünk kell fegyvereiben.
Hisz hadsereg, erő, biztonság, becsület, kitartás –
minden őbenne van, és őbenne madarak csőre nyílnak
dalra bármikor szelíden, jókedvű nemzedékeknek,
ha lesznek ilyenek.
És rétek vannak – *terülnek, ringnak, hullámzanak,*
párállnak, zöldellnek, tárulnak –, pipacsos rétek
szerelmesekkel,
szeretők véréből szökkent pipacsokkal,
és visszatért nyugalom van, csönd, egészség,
értelmes munka, érdemes munka – minden...
És énekelni fogunk egyszer, én tudom,
énekelni fogunk, mindenk ellenére,
majd asztal köré ülünk a télikonyhában,
összegyűlünk,
és mondjuk: tél lesz,
hogyan pattogjon a tűzben a fenyő,
és adja vissza elveszett melegünk a bükk.
Énekelni fogunk, jaj, csak ezt el ne feledjük,
énekeljünk:
Este jön szürkül bé
Tűzhelyeket seperj bé
Mert nem tudod ki jön bé
Mert nem tudod ki jön bé
Szürküllet legyen hát, nagypelyhű téli szürküllet,
ingó fényű,
besepert tűzhelyekkel,
és ott várjuk mind megilletődve,
lassú pálinkák között,
régóta vastag pohárban
gyöngyöt vető pálinkák között,
igen, hinni kell ebben, hogy ott várjuk mind

a Nem Tudjuk Kit,
akiért beseperve már a tűzhelyek,
s akit az ének minékünk megígért - - -
S aki az ünnepi csöndben majd belép,
a havat magáról letopogja,
a szent, a gyémánt, az ezüst,
a hús havat letopogja,
és leprüszköli magáról, mint csikó a havat
- és isten hozta! a gyönyörű havat...
Most már nem hiányzik közülünk senki.
Isten hozta - ó, beázott posztó illata, álmok!
Most mindnyájan, végleg, boldogan, együtt vagyunk.
Halljátok-e az éneket, szeretteim?!

KÉSEI BUJDOSÓK

Szomorú vagyok,
van miért élni-halni már.
Érted,
az elkövetkező húszezer napért,
amit még megérhetünk.
Valaki táncoló
tündöklőn szálló két kezéért.
Valaki csöndbe hajoló énekéért:
Szememből a könny kicsordul.
Kései bujdosók reményes ideje!
Anyám törékeny leveléért:
*Letarolt mindent a jég, de ti
szeressétek egymást változatlanul.*
Van miért élni-halni már.
A szőlővel befutott házért,
melybe vendégként térek meg csupán.
Nyugtalanok az éjszakáim.
Kaszákkal, kapákkal,
esőben ázó elnyűtt férfiakkal álmodom.
S egy öregemberrel,
ki szikáran áll egy csatorna partján,
a Duna mellett,
ártatlan bánattal szemében,
s míg keserűn töpreng
vétket kutatva magában,
erejét lassan
elszívja
a föld.

A HOSSZÚ KÖLTEMÉNY

Kezdődik a versek őszi vetkőzése.

Veszi díszét a szó, szél tovakapja.

Csak a pontosság fontos: így és így volt.

Csak az igazság, a bonthatatlan.

Hallszik tompán a költő hangja

egy időtlen történelmi tragédiából,

mely van is, nincs is, történik is, nem is,

de hangulata leng lomha bivaly-éjen.

Amikor nyílik az őszirózsa

a sóváradó öreg ház előtt,

pókhálós szürke napsütésben

jó ülni a lépcsőn egyedül.

Sokan álltak már, ültek e kövön:

lakodalmi nép, kihúzva magát,

veres tekintetű adószedők,

szomorú időben, másnaposan.

Esendő férfiak, lassan gondolkodók,

átgörög rajtuk idő, kényszerű hit;

nyúzott arcú fáradt milicisták

lövik a sötétet fenyegető éjen.

Sunyít a férfi zárt kapu mögött,

elhord otthonról mindent, kong a nagy ház.

Üres szekrény vicsorog végrehajtókra –

menedékünk: tettetett szegénység.

És mégis tudták: nincs jog gyűlöletre,

gyűlölni: nem út – magunk pusztítása.

Dörrenések között emberi szó hallszik;
a türelem: végső bölcsességünk.

Itt, a képen, fátyolban anyám;
apám: ifjú férj, feketében.
Násznagyok, násznép, tűnt muzsikák –
mért szomorú minden lakodalom?

Itt állnak mind az öröklétben,
istállók nehéz trágyszaga száll,
mindent beborít, könnyet fakaszt,
nincs-lovak nincs-szénát ropogtatnak.

Énengem többé nem látsz, gyermekem,
orvoshoz nem megyek, meguntam már,
eleget éltem, s ott a helyem
jobbján az úrnak, bár fiaim pogányok.

A tárgyak pihennek, idejük lejárt;
késefa, tézsola, gyaka – nem is érted;
Tigris-kutyánk hátában fekete sörét –
vergődik hurkos sövény-kerítésen.

Bárányok puha gyerekkor-gyapja emlék;
vékonyka hangjuk ritka öröm, álom,
de kertünk fölött még széttépik juhaink
statisztikákban kiirtott farkasok.

Ki szedi össze a követ a földeken?
Ki javítja meg a beomló kutat?
Ki sulykol vígan a Küküllőben?
Ezt kérdezem – de nem válaszol senki.

ELVESZETT VILÁG

Szánok csöngetnek, uramisten,
halálunk merre ringat.
Nagy, farkasfényű éjben
halottat nézni most megyünk.

Haja selyemből, hófehér,
mi jövünk csengettyűs szánokon,
rókák futását csodálván
lőszagú szőrpokróc alól.

Elveszett világ vicsorog,
halálba táncolt szüzek rínak,
sikítva, mint a trombiták,
vak menekülők kürtjei.

Fekete csontú kertünkben
titokzatos mély lábnyomok:
se ember, se állat – semmi;
maga a gyilkoló idegenség.

Kötelek lógnak, lengenek,
végük igéző szép hurokban,
nem parancsolnak, súgnak
csupán kenderföldek zöld hangjain.

Már incselkedőn mindenik,
lengedez, billen, fordul is,
hogy megbotlik mind a szó,
csöndesül, akad, megszakad.

Szánok csöngetnek valahol,
halottat nézni most megyünk.
Vess elénk, ha tudsz, akadályt,
gyémántzúzmarás istenünk.

AZ ELFELEJTETT HADSEREG

Végül nem fog rajtuk
segíteni senki.
Meghalnak, megdöglenek,
hősök, hullák lesznek.
Mindegy, miképpen fogalmazunk.
Élelem nélkül ittfeledettek.
És vége a háborúnak is,
csak ők nem tudják ezt.
Vége a háborúknak,
s tél múltán
az izmokat nyúzó földön
elkezdődhet a végső harc
isten s föld
ítéletvégrehajtó
hóhér-rovaraival.
Miért volt ez? Kiért?
Oly távoli minden hang,
mely a tettek
fenséges értelmét magyarázta,
s nem kellett gondolkozni sem.
De most,
e csupán tetvekkel melegítő
káromlás-időben,
hol a bölcs beszélő,
s mi értelme az eddigi szónak?!

HÚVÖSÖDIK

Húvösödik - baj érhet engem:
álmom nem vigyázza:
fölrettent kíméletlen
háromszál-szegfűs váza.

Én jelnek vélném - nem az;
semmire emlékeztet.
Jégverés-illata gyönyörít
szomorú percet bennem.

Húvösödik - baj érhet:
álmom már nem vigyázza,
szarvasos vázám rettent engem,
három szál némaság a virága.

VONATOK

Fázol-e, mondd? Fázol, tudom,
a vér mintha átkozott volna a fáradság-fagyban:
hallgat, bódultan áll, hó-hidegen,
nem melegíti a sápadó testet.
S reccsen a csont is, a nagy kincs,
hajlani nem tud jó acélként,
végleg elmerevült,
szilánkja pattan inkább,
nem lesz már, ami volt, soha: büszkén hajló,
nevetőn pendülő győztes damaszkuszi fém.
Gyémánt idegek hagyják cserben lassan az elmét,
s adnak a végtagoknak utált vak remegést.
Ó, fázol-e – fázol, tudom, tudnom adatott ezt is
annyi egy napig élő tudás után.
Hol van a nyugalom csöndje, melege,
a lenézett, rettegett, üldözött nyugalomé?
És hol van a gyűlölt téli hallgatások fagyától óvó
szent mozdulat frissessége, hol van?!
S miért is mondom mindezt, kire szálljon,
ki felé röppenjen, kibe fúródjon végzetesen
a kérdő tekintet?
Hiszen jártunk itt-ott, és láttunk ezt-azt,
de meg kellett térnünk virágillatú válaszok nélkül,
vörös-virág-örömű feleletek nélkül,
holott csak ezért indult minden portyázásunk.
Fázol-e – nem is kérdelem már, ha a tekintet
tágranyílt bűvöletben kutat, közönséges nyárban,
az érthetetlen zúzmaravirágos ablakon...
S ha odakint: *nyilván*; odakint: *hogyne*; odakint: *persze*;
és itt vagyok, élek, és hallgathatom.

A MADARAK REPÜLÉSE

Jó estét, jó estét,
madarak sárga csapata.
Életem falai közül
szólítlak benneteket.
Ti fények csapata
a sötétségben!
Jó estét, gyönyörű,
értelemtelen madarai a földnek.
Elhúztok
lila városok fölött,
cementporba fulladó
városok fölött,
hol szürke
az emlékezés is.
És én kiáltok utánatok
életem láthatatlan falai közül,
melyek erősebbek
és kegyetlenebbek a láthatóknál,
mert áttetszőek, s nézmem engedik
az egy-életen-kívüli világot is,
a saját-életen-túli világot,
de belépést nem engednek abba,
csak rám bocsátják
a várakozást.
Jó estét, valószerűtlen
madarai a létem utáni létnek,
a nem-vagyok-már világnak,
kik nem szűntök meg velem,
mint ahogy eltűnéstek után
lesznek, kik tovább világítanak az éjszakában.
Gyönyörű madarai
az örökkévalóságnak!

Kik magatok sem vagytok
örökkévalók.
Miről hoztok hírt
fényes repülésetekkel,
föl nem fogható beszédetekkel,
Jó estét, jó estét,
madarai a létem utáni létnek.

A KŐVADÁSZOK KLUBJA

A Kővadászok Klubját megnyitom.
Vigyázzatok, el ne nyomjon az álom.
Tudom: amikor pipacsok voltatok,
Zengett sok sejhaj, virágdínomdánom.

A kővadászok a hűség fiai –
Közéjük állni: sem dics, sem botorság.
Ti, akik valaha pipacsok voltatok,
Tudjátok, milyen egy vérben ázó ország.

Talán még annyit: ez itt nem vetés,
Ez az egyszerű, kedves lándzsaerdő.
Amikor még pipacsok voltatok,
Nem tudhattátok: ez a kor is eljő.

A K. K. tőletek mit sem követel.
Megteszi más ügyis – s mindenáron.
De ti valaha pipacsok voltatok.
Vigyázzatok, el ne kapjon az álom.

Végül: a K. K.-ba belépni se kell.
Ki belép, intézze szabadon sorsát.
És emlékezzen: pipacsok voltatok,
S beszóttétek a nyári Európát.

AZ ALVÓK

És alusztok – és erre nincs bocsánat –
Ilona-szín, Anna-szín éveken át.
Zajlanak megkésett, helyi érdekű háborúk,
helyi érdekű győzőkkel, halottakkal.
Ilona-évek, Anna-esztendők után
a *semmiről sem tudtunk* nem érv ma már.
Pontos, kíméletlen legyen a szó,
szerettesse a szeretni valót.
Elhagytak villogó rímeitek,
nem vigyáztatok rájuk,
vádolnak – megunt szeretők.
Kutathattok vakon versek dzsungelében,
fizetnek gazdag múzeumok.
Költők sorát ki gyarapítja, s mivel?
Mintha csak állnátok meztelen,
céltalan a csontig ölelő fagyban,
holott a szóban: melegség s erő.
Balodra nyúlj: fegyvermarkolat.
S csak a szándékod érdekel.
A *már-nem* vagy *még-nem* lassú okosságát
nem hiheted, nem hiheted el.
Szépek vagytok, s álmatag szépségeitek
fátylat is vonhat szemünk előtt;
de ki irtja, ki irtsa az erdőt,
mely szemem előtt, szemem elébe nőtt?
Jártatok itt-ott, tanultatok ezt-azt,
s tudjátok: jönnek nagy költőtalálkozók,
és soha szomorúbb látványt, mint a bámész,
szabadságolt öreg katonák.
Legyen hát pontos, kíméletlen,
mint várja az, aki elvárhatja.
Visszanyújtani kölcsönkapott szókat,
megtisztítva, annak, aki adta.

TAVASZ

Fekete kutyák zöld fűvön.
Lövések moraja messziről.

Lepedőt lenget, fut a ház.
Kirúghatod az oldalát.

Egy szó, ami nincs vagy elveszett.
Lemondott róla az emlékezet.

Vízesés harmata arcodon.
Letörölhetném - ott hagyom.

Jönnek némán, és perc alatt
Elviszik, ami még megmaradt.

Vadászok szerelmes sóhaja.
És a lelőtt vad, ő maga.

Daruszó, barna krúgatás.
Bronz ragyogása, semmi más.

Vagy talán pengevillanás.

1980. SZEPTEMBER 30.

Most már csak kinn a tüzes ég alatt.
Semmi találkozás.
Semmi emberek között egy európai.
Semmi koponyák közt egy emberarc.

Csak az ég.
Egyedül vagy ezren-egyedül
a készülődő szikra-esőben.

Mikor még szerettük a szikra-esőt.

Kardok emlékével.
Mikor még bámulhattuk a kardokat.

Valaki szólít
és hív,
de hová?

Integetők egy láthatatlan képen.
Mi *mi* vagyunk, de ti?

Vessétek alá magatok az inkvizíciónak!
Álávettük.
És akkor mi van?!

Nem lett belőlünk *más*,
csak annyi, hogy ez meg ez vagyunk.
És a sok beszéd.

De gyűlnek az egyetértők, reméljük.
S a versek, mint a fölkelők.
Összehozva egy régi parolázást: íme itt vagyunk!
Tudjuk: ki *mi* és *micsoda*.

Nyugalom hát és figyelem – ez kell.
Kitérni fegyverek látómezejéből.
Sebezhető, sebezhetetlenek.

És az ének nem mindenkié.

1980. NOVEMBER 26.

Trelleborg felé fut
egy fél fekete eb.

Köd zabálja a fákat -
egyre nehezebb.

Őszi tejben leng
a világ bizonytalanul.

Megőszülsz ősdi becsületben -
lopni tanulj!

Találomra belövöldözünk
sejthető házak ablakán.

Hűtlen szeretőinket
eltalálhatjuk talán.

Becsapottak, jégre csaltak
fojtó nappali éje ez.

Naiv harcosok hős homlokára
hűsítő hahota permetez.

S jól lenne, ha nem volna nem-jól,
és könnyű - de egyre nehezebb.

S a sínek között Trelleborg felé
csak lohol a fél fekete eb.

AZ ALMÁSKERT

Az almáskertbe nem megyünk!
Csalogathat a szajha nyár.

Az almáskert volt mindenünk.
Így hát mindenünk elveszett?

Elfelejtettük önmagunk.
Kisimult arcunkon a ránc.

S a zsoldosok sem mink vagyunk.
Foltozott irhánk koldusé.

Amit mondani illenék,
Valaki mondja el hamar.

Felhőt növeszt az ég, a kék.
Villám köszönti szép fejünk.

TÖRTÉNELMI REGÉNY – I

Régi történetet mondjunk el újra, azt az ősz.
Izzó fák az ablak előtt.
Avart éget, ki boldog és csendes és öreg.
Füst kopogtat lengő függönyökön.
Mintha régen látott jó emberrel beszélénk.
És a hullongó diólevelek.
És nyugaton a visszasütő napfény.
Lánghajú lovak, lángsörenyű lányok.
A süllyedő Kányafői úton
halott poétákat idéz valaki.
Harangoznak Monostoron az apátság tornyában.
Vajdák, lázadók vicsorognak a föld alatt.
Mégátalkodottan, kardot szorongatva, vívásra kész.
Amint Erdélyben nem volt más út soha.
Van, ki rohan, íme, kétségbeesetten, káromlás között.
Vasazott szekerei előtt meghajszolt lovakkal.
Vészes nézésű embereivel.
Korbács suhint, lánc csörög.
Sürgető szavak: dobpergés vad éjszakában.
Ám a futónak végtelen minden út.
Gyalu is, Hunyad is reménytelen messze.
Megállhatsz, uram, összevagdálnak úgyis.
Váradig el nem érsz.
Megint mások tülekednek a falakon belül.
Megszakad percre igyekezetük –
Szép tiszta a harangszó, víg szüret lehet ma.
Füstöl az avar, emeld föl fejed.
Páráll a Szamos, ezüstben a Bükk.
És Nyugat felől semmi veszedelem.

TÖRTÉNELMI REGÉNY – II

Jön négy férfi, három egyenruhás,
a negyedik falusi ruhában.
Kiérnek a faluból, mennek kétszáz lépést.
Na, kérdezi a tiszt, látszik-e ide a maga földje?
Látszik, mondja a paraszt, ott a nagy fa mellett.
Nekem ne mind mutogasson, menjen oda, lássuk.
Kéremszépen; a paraszt elindul.
Van már ötven méter? – gondolkodik a tiszt.
Bal tenyerét kérőleg kinyújtja.
Igenis, van, bokázik az egyik katona.
Nagy puskáját átadja a tisztnek.
Az a fegyvert célzásra emeli.
Elég nehéz, b... meg az isten.
De úgy tartja, mint a sportlövészek.
Bal keze két ujját villaként szétnyitja,
és a csövet oda fekteti.
Megvan már száz méter?
Megvan, igenis! Bumm!
A paraszt megáll csodálkozva s a földön elvágódik.
Veder vízzel elindul a másik katona.
Nehogy elsiesd, a nyakad kitekerem!
Nem sietem, igenis!
Lassan csorgatja a vizet a paraszt tarkójára.
Az hörögve tápázkodik, ingén nő a vörös folt.
Ott áll, mintha erőlködne, hogy megértsen valamit.
Nyomás tovább, morogja a katona.
Botladozva, rogyadozva indul a paraszt.
Kétszáz? – kérdi a tiszt halkán.
Megvan, igenis.
A paraszt karjait tárja, át akarná ölelni a fa törzsét.
Bumm!
A katona odaér, jobb kezével nagy keresztet vés a
levegőbe.

Kellett neked, hát megkaptad.
Ha ennyire ragaszkodsz hozzája.
Megy a három egyenruhás hegyen-völgyön át.

KÖLTŐK MÚZEUMA

Szidjátok költőiteket – de tüzes ágyukban,
zúzmarás lepedőjükön nem feküdtetek.
Legendás részegségük számotokra
egyszerre riasztó, vonzó és borzongató.
Számon kéritek rajtuk az álmokat,
melyeket nektek kellett volna megálmodnotok,
de épp más dolgok akadt,
és ők nem álmodták meg helyettetek.
Józanságukkal nem tudtok mit kezdeni.
Józanságuk jobbára érthetetlen.
Szavuk hideg és fenyegető, mint
fedezékekből előmeredő gépfegyvercsövek.
Ki les rátok ilyenkor szavaik mögül?
Éjszakánként mit álmodnak az ilyenek?
Ficáncolnak meztelen, görögös derűvel
források szűz vizében,
mindenkit s mindent egyszerre átkarolnak,
tegeződnek az istenekkel.
Arcpirító római történeteikben lapozva
ma is riadtan fölpillantok: lát-e valaki?
Anyafiú szerelem, tiberiusi orgiák.
Pedig felnőttetek.
Vagy felnőhettetek volna.
Kik ezek?
Szétbontják, amiről úgy tudtátok: bonthatatlan.
Összerakják az össze-nem-rakhatót.
Meggyalázzák a szavakat – és magasztalják.
Ötezer esztendőös pletykafészek.
Ma született rózsaszín csecsemők.
Tudósok irigyei.
Bósz vadak önnön hiúságuk vasketreceiben.
Vagy más ketreceken, köztereken is,
leköpve, bűnhődve szavaik miatt.

Ünnepelt kongresszusi előadók. Hadvezérek
és udvari bolondok másodállásban.

Szidjátok költőiteket – mert nem mondják ki.
Mert kimondják.
Mert hallgatnak.
Mert kéretlen beszélnek helyettetek.
Rendezzétek be a Költők Múzeumát.
Reménytel, hogy okosabbak lesztek.
Nem lesztek okosabbak.
Byron kardja. Catullus szennyes heverője.
Tu Fu pálinkásbutykosai.
Whitman kalapja. Puskin pisztolya.
Arany marhacédulái. Villon kétélű tőre.
Goethe-atyaissten érdemrendjei.
De hol vannak Ők?
Szidjátok őket – és nyugodjatok meg.
Nincs mit tenni – térjetez házatokba.
Éjszaka, mikor nincs segítség.
Megszűnik a világ.
Üljetez le,
szemközt egy fehér papírlappal.
Ha túlélítetez –
költők ti vagytok magatok.

CZELLE CZ ISTVÁNNAK

S hogy szerettük
az iskolát!

Egy őszirózsás reggel
váratlanul
véget vetett
végtelen vakációnknak,
és kezdődhetett
nagyhangú takarodó,
hangyák,
csikók,
madarak hemzsegése
bolyban,
karámban,
tollas fészekben –
iskolában...

Hogy szerettük
az iskolát ilyenkor,
s lengett
padsoraink között
szép szeretőink
nyári diólevél-illata,
keveredve
papír fanyar szagával
(öröklétre számító
kedveseink!) –
s birsalma-zippantások
emléke kísért,
búzaszín hajak
hirtelen széllobogása,
szeptemberi ajándék,
mint a *sohatöbbé*...

Az iskolát,
felemás könyveivel,

megszállottjaival,
szentjeivel,
„édesfiam”-tanítóival,
mindentudókkal,
mindent-látókkal,
figyelőkkel,
figyelmeztetőkkel,
betű szentségét hirdetőkkal,
hallgatókkal,
hallgatózókkal –
János-Julcsa-Katalin-Anna,
hogy szerettük az iskolát!

Csattan valahol egy ajtó,
megborzongok:
lohol lelkes
nyitottkönyv-ifjúságom,
villog fölötte
folyosók nyersolaj-szagában
szablyaélről
visszaszökő fénye:
az őszinteség – – –
mintha ez mindig *így*,
mintha soha *másként*,
holtomiglan!
Loholj csak, lelkes örült –
kiáltom hangtalan –,
rohanj, de *ne erre!*
Ámde se lát ő, se hall,
olyan fontos,
fontos *önmagának*,
integet,
rikoltoz,
közeleg nevetve,
lassan öregedve – – –

Hogy szerettem
az iskolát...

ÁLMODOTT VERS

A háborúknak vége mind.

Elpusztultunk törvény szerint.

Nincs már világ se bent, se kint.

S a költő hangja szól megint.

Minden holtat a jóra int.

NOSZTALGIA-HULLÁM

Vitéz leszek kedvenc koromban,
drótingben, fekete lovamon,
ugratok őszön, tavaszokon át.
Nyarat nyargalok, tél hava vonz.

Szablyám pengése éles szikrahang,
fuss, turbán, reszkess, jatagán.
Sunyi követőm, lófarkas lobogó –
fekete tűzangyal a babám.

Hegedőt ragadjon mind, ki szomorú,
húzza azértis hegy-völgyön át,
komor vasak közt, kedvenc koromban,
szabad madarak fényes dalát!

Drótingben, fekete csődörön,
hóharmat, virágeső hull rám.
Míg egy zöld folyó kiveti magából
szitává lótt nosztalgia-hullám.

ÉJFÉLI ESŐK

Esik. Majdnem éjfél, és érkezik lassú suhogással a májusi arany. Magánügy, de miért támad föl bennem a riadalom? Aszálykor cserepes szájjal mormoltam kuruzsló-szövegem, hívtam az éltető nedveket, s most rémülten figyelem az egészségtől kicsattanó vidám villámokat. Köszöntenek. Köszönöm az ilyen köszöntéseket. Fényük fagyottá merevíti kedveltjeim alvó, kései arcát, és nem kívánom ezt. Mit kívánnék helyette – nem tudom. Kopogtattak ajtómon? Nem hallottam talán? Nagy baj ez, szükségtelen magány kezdete, mikor a fő járható út: a befelé. Mégis jobb a nyugalom. A nyugalom: béketűrés. Milyen különös szó – tűrni a békét, mint valami igát. A harcoss, marcangoló, tépő emberiség „szakszókincse”, felkiáltójel-ujjai! Pedig embernek lenni = türelmesnek lenni, egymással szemben legalább. A tolerancia. Állunk századvégi hangulatban. A felhívások derűs csobogását zúgás takarja, eltérített zuhatagé, szennyezett sellőtlen folyóé, hörgő gépeké. Egymás felé araszoló üzenetek a leaszfaltozott levegőben – a tiszta képtelenség. Mit csinál most X.Y.? – ezzel az egyszerű kérdőmonddal lehetne (újra)kezdeni. Mennyire nehéz (könnyű) utálni s nem utálni. A hátat-fordítás lehetetlensége a kötelező szembenézést követeli, ha pedig így van, újra kell fogalmaznunk például az esőt. Széthulló leheletnyi vesszőnyalábok a végtelenből? – nem jó. Nem jók a tehetetlen hasonlatok. Pályázatot hirdetek az eső újrafogalmazására, részt vehet a szűkülő baráti köröm. Jutalmazni szeretném – mások helyett is – a telitalálatokat. S az eső után a szél, a szivárvány, szerelem, szomorúság, szenvedély, szenvedés – csak e furcsa szalmaszóró sz-nél maradva is hogy’ elragadna nyelvünk szelleme! Sűrű kopogás a bádogg ablakpárkányon; szorgos galambok búzáat szemelnek – mondja Zé Bohóc -: ez az eső. El szerettem

volna mondani valamit – ez meg a legszomorúbb múlt idő. A nyelvtanok személytelen csöndje. De már késő. Kéziratok az asztalon, rajtuk más kéziratok mosolyognak: eltrafáltam, sikeres vagyok, nem igaz, öcsi? Az igazság végül is hálátlan céltábla – mire rálőhetne a merénylő, oly messze elkerül tőle, nem is látja. Ez a leghosszabb távú előrejelzésem, „ó, naivságom, szégyenem”, balgaságom szépívű, áttetsző kupolája. Esik. Újra kell fogalmaznunk a záport, zivatart, zimankót, a Z kedvéért – mondjuk – Zetelakát.

AZ ESEMÉNY

Zoltán fiamnak

Gördülnek sorban a sporttelep melletti térre zárt kocsik; titkos karaván, misztérium. Lassan nyílnak az ajtók, s láthatóvá válik a napfényben hunyorgó csoda. Tigrisek, lámák, lovak, elefántok, majmok, medvék a rácsok mögött. Gyermekek verik föl a környék porát, visongva köszöntik a méla állatokat: meséskönyvek hőseinek fondorlatosan összekuszált ösztöneit. Dobbantó medvét, körben forgó tigrist, billegő elefántot, kiknek világvárosi tapsok edzették bágyadt közönyét. A lassan magasba kúszó sátortető. A por. A trágyaszag. Milyen is cirkuszi medvének, majomnak, pónilónak lenni – *hic et nunc*, e délutánon átélheted. Elkeveredve kiskölyök-cimboráid közé. Az idomárság feltámadó gyűlölete bennem. A hányingerig sunyító tigrisek húgyos ketrecekben. A szabad szavannák *emléke* is szégyen most, röhögő, köpködő suhancok előtt. A csapdába esés lehetősége és végeredménye. Tehetetlen billegő barátaim, mikor két lábra emelkedve óvjatok ütésektől orrotok, mintha négykézláb óvakodnék magam is. No de ez a cirkusz; a bűvölet, azzal mi lesz? Idomítsd *magad* és légy tökéletes, kínozd magad ropogós cukorkáért, hátlapogatásért, ostorcsapás-elmaradásért, és légy lélegzet-elállító. Ám az idomítás: az emberiség csoda fasizmusa, janicsárteremtő remeklése. Nagy ponyván szénát vontat valaki a poros alkonyon át, ezt ropogatják egykedvűen a sokat látott pompás csődörök, bokrétás lovak, fülbevalós szerencsétlenek. Ám holnap felharsannak a trombiták, visongó kölykeink, kicicomázott hölgyeink előtt vakító dobpergésben leng a felejtés. És mégis: rácsok mögött minden karom: kitépett lapockacsont. Minden mancs: szétzúzott gerinc.

A TALÁLKOZÁS

amikor összefutunk amikor találkozunk
amikor véletlenül amikor muszáj
és a szem összevillan vagy befelé néz
körültekint a szó
valami húszévelőttire emlékezve
nagy havazásra a félmosoly mögött
lobogó sörényre sapkarózsára
hóroppantó gumiabroncsokra
költészet születésére őshomályban
amikor véletlenül amikor muszáj
és én tudom hogy tudod hogy tudom
micsoda helyzet a rezes napsütésben
miféle könyvekben lapozol mondd
milyen fóliánsokat forgatsz
hogy ismered múltam jelenem jövőm
az almaillatú őszben
két barátságtalan csengetés között
míg odakint lassan elfárad a nap
mosolyunk lila füst a szobában
s halló halló halló
mondja egy ismeretlen

ÜDVÖZLET

a negyven utáni zászlótlan csatatérről
hol szemközt a nagyságos matematika
derűs törvényeivel tágas
világos hideg termeivel
számba veszek elhullt barátot cimborát
szikrázó ellenfelet ezt-azt riherongyot
a negyven utáni visszfényes délutánból
melyben lengek sebzetten (?) érintetlenül (?)
egy nagy lendület előestéjén
ősz kezdetén
amikor még nyílnak a völgyben
és még a kéz szereti az integetést
barátian s ez öröm
tenyeremben jó szerszámok melegével és
hümmögő öreg fákkal a látóhatáron
a negyven utáni himbáló szélből mely
simogat régi zöld méntaillatával
s borzolja hajam bizonytalanra-vadra
hogy ki ne mondhassam az utolsó mondatot
itt állok s másként
üdvözletem

ESTI DAL

Kevesebb már a szerelem,
És egyre több az árnyék.
Mintha hűvös nagy tereken
Suhintó szavakra várnék.

Mi minden támad ellenem!
S rám mérhet bármit a Szándék.
Fejem szomorún emelem,
Lobogóm rongyos, de száll még.

Harcba ki jönne énvelem?
A harc is feledve már rég.
Becsületem - rossz fegyverem -
S harmincöt évem porrá ég.

Nincs már remény, csak értelem.
Talán ha szellemmé válnék...
Mert mind kevesebb a szerelem.
És élesebb az árnyék.

REGGEL

Jóreggelt.
Szemet nyit a fény.
Bealázkodik a függöny résein.
Jóreggelt – új nap, új remény,
gyűlnek elvesztegetett éveim.

A világ megvan.
Nem lopta el az éj.
Megvan az omló tűzfal, a cementpadló,
megvan a hasadt ajtó,
besüvít a hideg –
nem csalatkoztam hát semmiben.

Jó reggelt
Ki értelmét látja, fölkel,
és belép a világba,
mely nem rút és nem szép.

Mely semmilyen.

CSEND

Gyönyörű kőarcod az ablakon betekint,
Járkálók föl-le a borzongó házban.
Félelem-nyomok se bent, se kint.
Minden csöndes és logikátlan.

Csak a bombázni járó gondolat
Dörög tovább a képzeletben.
Mint a repülő ezredek,
Félelmetes és hihetetlen.

Ilyen e nyár – kissé közönyös.
Félelem-nyomok se bent, se kint.
Egyetlen szomorú bizonyosságom,
Hogy szép kőarcod az ablakon betekint.

Ebben a hallatlan nincs-időben
Nincs-kertedben zeng sok nincs-virág.
S úsznak házam előtt döbbent folyóban
Fulladásra ítélt tépett bibliák.

EGY KÖNYVNYOMTATÓ EMLÉKÉRE

A holland partokról hazatérőt
Nem tárt határ – gyanakvás fogadja.
Becsukódva előtte az élők,
Tulipán helyett bürök s kígyóbagyoma.

A holland partokról hazatérő
Egy nyarat rejteget ezután.
Követhetik és vallathatják –
Minden vagyona ez csupán:

A csatornák fölött zöld szél lobog,
Zengnek a szerelmes égerek,
S ebben a pengő, figyelő fagyban
Június-émlékük még meleg.

Betűt betűhöz illesztve halálig,
A szellem tán új hazát teremthet,
Melyben a szó igazzá válik,
S nyugalom várja a meggyötört testet.

Tudjuk: túl drágán fizetünk mindezért,
S végül csak állunk magunkra maradván.
A holland partokról hazatérő
Néha fél – és ma már nem tagadja.

JÚNIUS

Mikor a kéz az archoz ér,
világgá indul a gondolat.
Nádak zengeni kezdenek.
Emberré válsz egy perc alatt.

Száz madarat himbál a szél.
Valaki elmegy, ittmarad.
Felhők mögül villan az ég.
Tükrében fedezd föl magad.

Ülj ki a ház, a sors elé.
Az eső függőnyt lenget itt.
Mezőkre nagy emlékezés
hímezi szerelmes pipacsait.

Mikor a kéz az arcodhoz ér,
minden örök és lehető.
Gyermek vagy, agg és ismerős –
integetsz távoli hegytető.

Ennyi kell, semmi ráadás.
Hallani, hogy suhog vér,
s felold a szerelmes végtelen.
Mikor a kéz az archoz ér.

MESE

Előbb a tajgának vágott –
hű ebe lebeszélte.

Azután tengerre szállt –
várták vízi csodák.

Szerelmek fehér
bálnáit kereste váltig.

Legenda így lett –
felfalták édes ködök.

Mit példáz sorsa –
alkalmasint semmit.

Magas szépsége,
riasztó tanulsága sincsen.

Óceán alatti felhőpalotában
vendégeli egy szigonyos isten.

Már áttetsző,
már tiszta benne minden.

Már hangtalanul
várja, hogy szeresd.

Nincs vége többé
a várakozásnak.

Egyé olvad
a lehet s nem lehet.

Madár kiált
hajnali ezüstben.

Láthatatlan
s nagyon biztos az út.

Hajói lengnek
régi kikötőkben.

S csak azért mesélem
mindezt, hogy aludj.

FAUSTUS 4.

Hol vannak mondd
az űri szép csehók
a bolygóközi nemes talponállók
a Halas
a Májer
és a többiek

Hol a Mars derűs
ősz nyárikertjei
melyekből már
senki integet felénk
a bős lebuajok
vidám támaszpontokon

Hol vannak
a végtelenbe-tűntek -
köréjük titkot
a józan vodka von -
s *hol* a nagy csizmákkal
havat tapodók
a tunguz erdőket pusztítók -
ezer év semmi
tízezer év a jó -
a bolygóra-lépők
nincsbe-indulók
a régi csillagvizsgáló
körüli kertben
nagy sárga
platánlevelek alatt

Hol vannak
a lelkes asztalok
s fölöttük

a *nem* és az *igen*
az azbeszt-öltönyt
öltők költeménye:
nem csalatkoztam hát
semmiben

Hol vannak hát
az úri csehók
az elhagyott írógépek
a Halas a Májer és a többiek

Bolygóközi támaszponton
pötyög a gép -
képernyő válaszol:
nincs kinek

ANABÁZIS

elvesztettem a könyvekbe vetett bizalmam és a fél pár fekete bőrkesztyűm – aki megtalálja őket könnyen értesíthet 3400 kolozsvár hátszeg utca G pengeház A lépcsőház IV. emelet 20-as lakás király lászló apja neve lászló anyja neve irma szeme barna születési év 1943 a bal fülemmel jobban hallok mint a jobbal két fiam lassan kinő a gyerekkorból nem irigylem őket ahogy utánuk lövök egy szomorú ceruzával – hát így vagyunk és a konyhából besistereg egy gyorsfőző-fazék ideje lenne enni valamit itt a dele az életemnek és a jobb híreket alig rendezhetem pedig meg kell fogalmaznom ezt a hirdetést minden világlapba öregszenek a reggeli tükrök és egyre inkább félek hogy ezt-azt még mindig elveszíthetek

AZ ELSŐ ŐSZ

Apám halálára

Mintha tágra nyitott ablak előtt állnék,
a párkányon gyémánt csőrű,
hallgató, figyelő madarak.
Madár madár mellett,
madáron madár.
Mi lehet, kérdem, mi történik,
amit nem láthatok
a borzolt tollak, fagyos szemek miatt,
nehezen ébredő reggeleimen?
Diólevél sárgul, és bizonyára
a kedvenc erdőben makk potyog.
Jó ízű ködökben szarvasok bőgése.
Odakinn nagy békés bolyongások
galagonya-lángban,
és a nyugalmas emlékezet.
Két arcodnál két fehér lilium,
s százados fóliánsok hangulata.
Ezt adta nekem a költészet,
és egy döbbenetet
a székelyföldi országutakon,
vitorlázó nyárfalevelek közt:
- De hiszen te fázol! -
Így hát más útra fordul a gondolat,
s madarak éber lencséi előtt is
gyűjtöm legtitkosabb szavaim, hogy
megnyugtatóan betakarjalak.

HÁROM PENGETÉS

I. Régi katonanóta

amikor nagyapánk
hadifogoly volt
Oroszországban

amikor apánk
hadifogoly volt
Oroszországban

amikor nagybátyánk
hadifogoly volt
Oroszországban

de most mindnyájan
varsói szerződés
vagyunk

nekünk nem lesz hová
hadifogságba mennünk?

II. Rock

amikor előkerültek
a színes pornóképek
éhes valagok
döbbenetes f...k
megcsapott valami
provincia-szellet
istenhátamegett
íme az esztéta

íme a professzor
íme a szerkesztő
íme a költő
s a töméntelen kép-ség
bár van bennük egy kis
mocskos fantázia
nem tagadhatom

III. Sanzon

mikor a csúnyák csókolóznak
szégyelli magát a város
becsattan a szépek ablaktáblája

idegbajos
önhitt
gyáva szépeké

újrarendeződik a világ
füstként enyésznek el
hatalomvágyból kitalált
esztétikai rendszerek

s a füst mögött
csókolóznak a csúnyák
tépik egymást
vad örömben

miben bíztatok eddig
szépnek tartott
büdös balgatók

SZEPTEMBER VEGÉN

Eljön az ősz, és eltörpülnek a dolgok.
Szemben a napok aranyhordáival,
Fekszik a fáradt kéz pohárra várva,
Fejszét felejt, szablyát – felejtene.

Leszáll a nap, és költők bólogatnak,
Nőnek a lét tizenkilencedik századai,
Amikor mind, mikor együtt is vígan,
És senki sem kéri, hogy legyen visszaút.

Ilyen a csönd, és ilyenek az élők,
Ablakomban őszirózsa és medve vár,
Csipkebogyó a gépfegyvertárakban –
Nem vigyázunk, és emberek leszünk.

Szeptember szalad, mint a harcosok,
Kőbe vésik szavaink jó barátaink,
Felhők mögött zeng nagy testvériség,
Itt-ott, előtt-mögött – költőietlenül.

Üzenet ez már a mind-enyéimeknek,
Szembejönnek fakó dűlőutakon,
Ballagnak békén úr-föld-öltözékben –
S várom az ősz, csak ezt mondhatom.

AZ UDVAR

Lassan a költő boldog udvarát
benövi a fű.
Selymében gyermek viháncol, és
minden gyönyörű.
Feltámad ez-az, szőlő, bizalom,
sóska, saláta, mák.
Nem hitted volna:
életed értelme – békavirág.
Ily nagyra nőttél, alacsonyodtál,
miközben elsunyítanak az évek.
Egyre drágább a jó baráti szó,
és ritkul a foghíjas ének.
Valaki elmegy, valaki megjön,
iszonyú titkuk föltárják a könyvek.
Hirtelen dermed fémmé a pillanat –
sértettek sértést megköszönnek.
Negyvenötödször tavaszodik – ingyen:
a költő titkon el-elégiál.
Hegyeken túl izzó vaspáncélban
nehéz léptekkel közeleg a nyár.

LEVÉL

Ha nem térek meg egyhamar,
Tudjad: elnyelt a zivatar.
Orosz voltam, japán, magyar,
E földön, mely nem ápol – eltakar.

HELYZETJELENTÉS

Veri a zápor Kolozsvárt.
Villámlanak és zengnek az egek.
Menekülnek, akik nem tudták.
Ezt elfelejteni már nem lehet.

Ázik a város, a kertek, az utcák.
Ázik a csalit, a pagony, a berek.
Áznak, kik tudták – és akik nem tudták.
Áznak az emberek – és a nem-emberek.

NEM TUDHATOD

Nem tudhatod, hogy *be* vagy *ki* állj,
szép magyar nyelven Király király.
Mintha napsütés, mintha árnyék.
Mint ha szerelmes nyomodba' járnék.

Mint ha a kutyád, mint ha az asszony.
Mint ha kövessen, mint ha kivessen.
Mint ha békében, mint ha harcon.
Mint ha békében. Mint ha ketten.

OLYAN

Édesanyámnak

Olyan szép volt minden,
mint amikor az ember
azt szeretné mondani:
Édesanyám.
Nem kell hozzá semmi,
csak egy keskeny vágányú vasút,
elátkozott, de mégis boldog földön,
szeptemberi hajnal, zúzvara, ez-az,
jobbaldalt vonító farkasok.
Valami gyanús erdő, képzelődés,
elhurcoltak jajveszékelése,
és egy kicsi asszony.
Hová legyünk most már?
Kik jönnek utánunk?
Mi lett volna, tündér,
ha akkor ott elhagyod a kendőd?
Mi lett volna,
ha nem tudom, hogy megvédsz?
És ha nem tudod, hogy védlek?
Azok a fejszés-baltás-
petróleumlámpás éjszakák
- mint a fél világirodalom -;
most is azt kérdik, mi bajom velük.
Semmi. Minden.
S csak azt akarom mondani: Édesanyám.
Ha már az almafa kidől,
ha már lassabban járunk,
ha *már*, vagy ha *még* -
hová lehetne az ember
mindig elmulasztott
kétségbeejtő kötelességekkel?

Nézd ezt a kutyát –
          meghasad a szíve örömében.
Valahol csöngetnek,
          mint kezdetekkor.
Ez a kezdetem?
Ez a végem?

KARÁCSONY

Konyhában ülök, iszom egyedül,
Teszek-veszek, szegényedem ingyen.
Fölöttem valaki valóban hegedül.
Havazik, tudom én: fehérül minden.

Kifundálok kínomban hülyeségeket.
Rémülten kutatom: hová tűnt az álmom.
Tőrrel a hátamban, mint Samuel Beckett,
Meddig kell írnom, meddig citeráznom?

Így ér az új év, vén rímfaragót,
Ezerkilencszáz és kilencvenhatban.
Fizettem életet, ritkábban adót.
Imádni való, és megbocsáthatatlan.

SEHIDEG

Nem történt semmi ültettem egy erdőt
Az erdő hálás mondta Szabó elvtárs
Szováta fölött van (az erdő) fenyő
Negyvenéves már - ez erdőben olyan
mint mikor csupa iksz-lábú lány jár az utcán
térdig érő csizmában öntudatlan
napfényes ősz végi sehideg-semelegben
Vagy mikor költők pálinkáznak
unalmas prózaírókkal folyók mellett
Ilyen a fenyves és Puskás Marit
székre állították mert kicsire nőtt
elénekelni a Volt egyszer egy hadnagyocská-t
Köszönöm elvtársak és különben is megjött
Patkós elvtárs a rajontól kétlovas kocsiján
Sört ide bort ide s ha már itt vagyunk
fogalmazzunk táviratot Fidel Castrónak
Legyőzte Amerikát Marikám
Na még azt hogy Hamvadó cigarettavég
Ne szállj le a székről nem lesz ki visszaemeljen
Aztán Szászrégenben élsz majd boldogan
Hol is vagyunk és kevesen vagy sokan
Fenyvesünkben medvék s kurvák alszanak
Fidel nem válaszolt a lovak elpatkoltak
Ősz végi sehideg semeleg az ég
De megvan még a hamvadó cigarettavég

OKUDZSAVA

*Mert élni érdemes,
Ameddig él Bulat
(Bella Ahmadulina)*

Meghalt Bulat.
Meghalhatunk bárhol.
Mélabús kutyák.
Álmok Grúziáról.

Álmok a szemedről.
A fűről, a hóról.
Amikor nem szeretsz.
Csak ázol és ózol.

Mintha csak egyedül.
Mintha csupa ketten.
Mintha bennem, rajtam.
Rendíthetetlen.

Tatárkodó ember.
Hűvös pincegádor.
Ez volt az életünk.
Meghalhattunk bárhol.

MERRE

Merre mennek a farkasok – ha tudnám!
Indulnék végig magyar nyelven, tundrán,
ahol az alkonyat fehérül, kékül,
sámánok homlokán díszül, ékül.

Merre az utam, hol lehetnék?
Indián arcomról omlik a festék.
Merre az ösvény? Életemben nyár van.
Meghalunk Isten szeme-sugarában?

Légy mint a medve, mint a tigris –
szelíd és okos, úgyis, így is.
Lágy mint az erdő – járhatatlan.
Mint a szerelem – mint a katlan.

A FE

rohadék mocskos undok férfiak ál
landóan megcsalják a fe
különben csemetnek ki az isten várj csa
k nem is csemettek ki lehet az szívem
mi a jószagú mennyország megmondtam
nem vagyok se itthon se otthon a feke
megint csemet elküldöm a bűdös
de hogy küldjem el ronda fér
fiak azonnal jövök miért ég a gáz ki az is
hülye banda megcsaljátok a fe
ki a nyavalya telefonál nincs is
telefonom ezt elfelejtettem
talán a CIA vagy KAF a Látótól de
ezek nem is ugyanott dolgoznak
atyaisten ha kell ha nem csalják a fe
de visszakapják levélben mekhiszemaszt
rohadékok teli a nadrág anekdotával
miközben állandóan csalják a fe
éjjel nappal lépcsőházakban marhák
felvonókban disznók
parkokban és fölöttünk kivágják a fákat
hétfőnkeddenszerdáncsütpéntsombaton és
vasárnap van pofájuk asztalhoz ülni
rohadékok jellemtelének csak
azon jár az eszük miközben
nincs is fe

AMIKOR BEJÖTTEK

amikor bejöttek
amikor kimentek
az ajtón át
az ablakon át
a csatornán át
a villanyórán s telefonon át
az erkélyen s a szomszédokon át
a bukaresten kolozsváron át
a szűzmáriás úristenen át
az alváson
s az ébrenléten át

amikor elvittek
amikor elvittek és nem hoztak vissza
amikor azt mondták úgysis tudjuk
nincs előttünk issza nemissza
apa nagypapa barát ismerős
fagyhalál
hóguta
se tiszta
se tiszta

amikor se jobb
se bal
se madár
se se
se hal
se mirabeau-híd s alatta szajna
se villon se szűzlány
se szajha
mikor se *röslein rot*
se goethe

se marha
ki marhaságát örökölte

amikor bejöttek
emlékszel-e szerelmünkre drága
és hogy *éltünk* – erre a szabadságra
erre a merényre gyönyörű állatságra
hogy a *szemük előtt!*
fülük hallatára!

néha azt hiszem
csak nőtt velünk a sor
s néha alszom
álmodva végső készenlétet
r
or
kor
ikor
mikor
amikor

A ZSOLDOSOK

nem vagyunk jók már semmire
trónra se már se bilire
téptük szánkat szar koron át
s nem érünk egy cseh koronát

eladtuk apánk és anyánk
a szeretőnk s a szilvafánk
eladtuk istvánt a királyt
kinyaltuk sztálint s bérliját

kinyaltuk féltünk jön a sitt
csauseszket mint rákosit
zsivkovot giereket s még sokat
b... a kurva anyátokat

de most már itt a hadnagy úr
ki újra magyarul tanul
szemre veszi a karokat
kicsicsázza a szarokat

nincsen már olyan sok időnk
ásítózik a temetőnk
s hiába várunk nincs mire
nem vagyunk jók már semmire?

NAP MINT NAP

én azt hiszem most már
arról van szó
vagyis hát mindnyájan tudtuk
de valahogy nem illett
(nem volt szabad) beszélni róla
és ezért sokan azt hitték
nem is kell soha végiggondolni
de hát tudjuk így is úgy is
végig kell gondolni
például azt
kik vagyunk voltunk leszünk
meg aztán azt hogy *nem volt szabad*
sosem ismerem el
a *nem volt szabad* annyi
hogyan gyávák voltunk
namost akkor gyávák voltunk-e vagy
csak úgy átgázolt rajtunk
egy bőfögve működő hatalom
miféle hatalom kérdem mint a vak
talán egy semmirekellő nyafogják
lógó töküik rózsaszín gatyába rejtve
és ha mi vagyunk semmirekellők
mit ér neked ma itt európa
valóban *arról van szó* s közben
röpködnek vad-állú miniszterek
vigyorogva
s így mit tehetnek a harcosok
indulnak szép-szelíd szarvasokat lőni
eltüntetni egy város főterét –
na lássuk

NYELVEMLÉK

Második vers Charlotte-nak

emlékszel egyszer egy
forgolódtunk fülemülés
annanapi
hömpölygő kedvünk
dunának volgának
különben állnánk csak
épülve egyre
kőműves kelemen
így menekít szöktet
forróság láz
óv kínoz fegyverez
gondoltál-e annára
de nem ama lányra
z első surranó
hajába tűzve
sohase tündér
és ez az anna
mintha kopogna
mi lesz velünk tegnap
meddig csábíthat
s meddig még meddig
életünk játssza el
annát és bált és
hol minden madarunk
s tollában évszakok

régiégi nyáron
annabálon
annavásáron
duna volga
ez a dolga
nem locsogva
sosem omolva
dévavára orma
elrejt a nyelv
hidegség kilel
fegyvereivel
azóta néha
aki fél a
vakondtól hótól
vakító hótoll
sohase léha
panna manna hanna
menne zuhanna
volt holnap van ma
még ez a banda
még ez a handa
hülye szende
hazát üzenve
vadonatúj
vadona fúj

TOVÁBB

A hadseregek visszavonulnak,
szerteszéjjel, mint Napóleon.
Akár az erdők, ösvények, utak,
akiket csapások vonzása vonz.

Amikor nyár van, mikor őszi,
és nincsen emlék, nincsen vesztés,
meghalhatsz örülten, józan ésszel.
Követnek mozdulatlan keresztet.

Indul a század, indul az ezred.
Indul a sorsunk, sosem elég.
Indul a rózsád, megy a szerelmed.
Senkit se védünk, senki se véd.

SZEPTEMBER

és én valóban szerettelek
abban a nem emberi korban
ölnyi pipacccsal ünnepeltél
nem sejtve az úristen hol van

és azt sem tudtad: te TE vagy
csak úgy éltünk semmivé oldva
minden szeretőm megsemmisült
minden szeretőm elfelejtett volna

és hogyha valóban szerettelek
nézd nem lévő korban vagyok
nem létező házban nincs-világban
ahol reád egy nincs-csillag ragyog

A TÚLÉLŐK BALLADÁJA

Milyen csúnyán is
lehetett szeretni egymást

Hazatértem
a négy éjszakányi benzinsorból
zúzmarává és jéggé váltan
Megint ittál – mondtad
a takaró alatt nagykabátban

A vaksötétben – már régóta
nem világított itt lámpa –
bebotorkáltam a világvégi házba
hol gyermekünk szavalta
a szomszéd szobában jéggé válva:
Éljen hazánk sajátos
román demokráciája

De hát ne szomorkodj
menjünk inkább a bálba
seholsincs vidám borzadályba
hol örömét mind némán kiabálja

Menjünk innen a bálba
Mint ki hirtelen merészlet gondol
kitörni próbál nappali gondból
vagy mint a macska
mely régóta nem dorombol
csak hajnalonta újra és újra
vadultan tolong az üres boltban

mindent feledve tébolyodottan
s a fogyó félvajat bámulja
a gyűlöletes penészes vajat

padlóra csorgó moslék olajat

Menjünk hát innen a bálba

Milyen csúnyán is
tudtuk szeretni egymást
Ó te kenyér- tejföl- s szalámi-árva
ostoba kitartás daliája

Csakhogy itt régóta
angyalok trombitálnak
Sunyi porszemekkel
omolnak a várak
Lehunyt szemmel surran el a nap

S holdjaink között medvék alszanak.

EZREDVÉG

Háromezerszer haltam meg –
és nem nekik

Háromezerszer támadtam föl –
és nem nekik

Sohasem tudják megbocsátani –
értem

Most meg itt sétálok mint egy
aranyjános – nemsoká fázékony öregúr
ki egyre gyakrabban álmodik
könnyű szép régi szerelmeivel
reggelre köelve meg szomorú
mogorva gyűlölködő
mint a kivénhedt forradalmárok

Nem baj
Nem is igaz
Álmaim fölött izzik a galagonya

Sétálok hát égő erdőn sérthetetlen
Még néhányszor
végiggondolom fejedelmeim vezéreim
Kijavítok egy-két hadjáratot
világháborút
Énbennem már *húzva* a békekötések és
varjak közt lógnak az Alba-hercegek

Muzsikát hallok – ha akarom
Nem baj – nem is igaz

Képeket látok – ha akarom
Nem baj – nem is igaz

S mint ki már sosem lesz ártatlan
bölcsen hallgatom barátaim bölcsességeit
Mert ők sem lesznek soha ártatlanok

Muzsikát hallunk – ha akarjuk
Nem baj – mert igaz
Képeket látunk – ha akarjuk
Nem baj – ez is igaz

És háromezerszer halunk meg –
nem nekik!
Háromezerszer támadunk fel –
és nem nekik!

Nincs szükségünk bocsánatukra

Tehetetlenek

DÉLVIDÉK

Ladik Katalinnak

kenyér és kés az asztalon
nem térnek vissza soha
kút hívja őket hasztalan
kövein könnyez a moha

kígyók a fán a cserje közt
a méreg mindent átitat
nem szövődik szertelőtt
otthon szavából áhitat

lopott aranyból nap ragyog
vigyorgó szentek foga
győznek nemtelen angyalok
édest tököl a mostoha

apánk a földben elhever
gyökérré sorvasztja karjait
kinek a bosszú rossz teher
annak fegyvere hallgat itt

kenyér és szív az asztalon
nem vitték magukkal soha
pattog lánggal egybefont
idegen isten ostora

RINGATÓ

a kertben medve almafák
almafák között meztelen
meztelenben lehető világ
világban ez meg ez terem

honnan jöttél se kérdezem
virágod fénye szembe vág
megtérek ezzel vagy ezen
ajándék szerelmes somfaág

ingatag tested mint a hit
tóban napfény abban ég
valami évszak sarjad itt
mozduló kezed zenge még

DAL

Az álmainkért jót úgysem állunk
Szétverik csapatunk végső álmunk
Hatezer dsidás ártatlan kozák
Jöhet százéves csodálkozás

Azt hitted valami gyönyörű hont véd
Valami azt hitted gyönyörű honvéd
Csakhogy a szablya mégis kezében
Csakhogy a szemed mégis se rebben

Ne hagyj itt bajtárs ne hagyj itt testvér
Ha már a sasok szolgája lettél
Mint hogyha madár mint hogyha szállna
Mint hogyha tolla mint hogyha szárnya

HÍRHOZÓK

Megjöttek. És elvitték nagyapát.
Azt mondták, kulák.
Nem volt az.
Csak szelíd.
Két évig ásta
a Duna-Fekete-tenger csatornát,
török temetőkből mentegetett csontokat
a feldúlt Dobrudzsában.
Görög-katolikus papokat támogatott,
hadd legyenek istenük közelében –
és lapátolt.
Időnként eszébe jutott, amit
piselés közben mondtak neki csattogó
závázzal:
Tán jobb is lesz nem itthon lenni,
Vass bácsi, manapság.
Biztatás.
Mint egy vörös lyuk a lapockáid között,
aratás idején.
A kutyát, persze, lelőtték, és nagyanya,
dédnagyamama sírt.
De még azelőtt megjöttek – és
elvitték nagyapát; azt mondták:
lebontotta a román templomot.
Ment gyalog Nagyszebenbe, hadbíróságra.
Piselés közben azt mondták neki:
Jobb is, ha nem leszel itthon,
két lábon járó magyarvilág.
Így-úgy kiderült: az emberek
mégsem döntik le egymagukban
egymás templomait, tehát
jön a tavasz, ragyognak a napok.
Ámde még azelőtt megjöttek és

elvitték nagyapát hídőrségre.
Milyen híd, milyen őrség?! –
már mindennek vége volt.
Akár verseket is írhatót volna,
melyeket nem olvas el senki...
Feleség, gyermek meglesz úgy-ahogy –
de még azelőtt
megjöttek és elvitték nagyapát.
Azt mondták: szükség van rád
a svaromléniában.
Szükség is volt.
Tudjátok, milyenek voltak Tatárföld
Oka-menti asszonyai ezerkilencszáz-
tizenhat és huszonegy között?!
Keressétek föl a sóváradi temetőt.
Nem lesztek okosabbak.
Mielőtt sírba vinnénk ezt-azt,
tudnunk kell: megjöttek és
elvitték nagyapát, hogy ne legyen otthon.
Mindenütt legyen, csak otthon soha.
A soha, a sehol legyen otthona.
Folyton megjöttek, és
tátogtak, és sírjuk jeltelen.
Elvitték nagyapát – aki itt van.
Nem menekült sehova sem.
Ballagott, mint ki tudja: e rohadtságban
nem menti meg név, adat, se szám.
Nézett, ameddig nézhetett, szelíden.
Azt mondta: Édesanyám.

MINT A BÁRSONY

Mikor a fegyver, mikor a medve,
Mikor a férfi ölni kezdne,
Meghal az erdő, rohan a szánja,
Eltűnik sírva Szonja és Tánya,
Lassan felfogod: nincsen isten,
Aki megóvjon, megmenekítsen.

Kinek van hatalma, kinek kedve,
Bármilyen áron megmenekedve,
Átkúszni határon, lövészárkon,
Simulni, hazudni, mint a bársony,
Mint a lekaszált, mint a vágott,
Hazudni szerelmet, igazságot.

MICSODA

Micsoda szelídségeken
Micsoda galádságokon
Micsoda csend a végeken
Micsoda rokon nem rokon

Ahol a föld az éghez ér
Lehetett volna valami
Suhog susog lent fönt a vér
Zajgását most is hallani

Mire nem számít senki sem
Az ember folyton arra vár
Eljön-e hiszem nem hiszem
Fekete szárnyú nagy madár

AZTÉK IMÁDSÁG

Mondd meg, hová menjek.
Mondd meg, kire nézsek.
Kell nekem a fényed.
Nélküled nem vagyok.

VERSEK AZ ÁLOMRÓL

I. Könyör

Adj egy hasonlatot
Adj egy hasonlatot nem bírok elaludni
Istenek vacakolnak a háztetőn
Alig vágtam ki magam egy történetből
utazni folyton a Gara de Nordra
hol nyalka rendlegények rúgják a purdékát
Ezektől ne lopj a kurva anyádat
szem nélkül térhetsz haza
Adj egy hasonlatot csak forgolódom
Bosch-festményben hálok
kedvenc gazember századomban
Nana!

Hallod a dara-verést az ablakpárkányon
Olyan mint... - adj egy hasonlatot
Könyörtelen vagy harminc év után
Nem lesz mit tennem szeretnem kell
vagy kivetni magam a vonatból ellened
a Tömösi-hágón nagy robajjal
gyönyörű vad álomban
S a vérem virággá nyílik a köveken

És mint a hajnal: oly

II. Másnap

Eddig: sehol semmi
A nem olvas E nem ír

Senkifia-énem nem enni
Seggre se sebre se ír

Csak a remeg és csak a reszket
Dörgőlábú pókok a falvidéken
Senki se szólít és én hallom eztet
Hát kinek vétettem én nékem

Már annyi költemény megírt engemet
Érdemelhetnék csöpp nyugalmat
De inkább fölriaszt mintsem eltemet
Hallom a szívem eccer-eccer hallgat

Mért nem vagy gyermek mondják s igazak
Szellős szívvel ölhetnék bárkit
Nem magázok többé – tegeztek
Gyászolóim körében: nem *sír* – csak *ásít*

Még minden lehet – péntek is
Üres helyem az égi rendben
Szeress belém te nyefke kis
Etecs altass hagyj menekednem

III. A kezdet

Mikor leteper végül kegyesen:
Virágok madarak angyalok!
Világok hamis értelmét lesem
S azt álmodom hogy ébren vagyok

A SÓKERTI MÉHES

I. Kínai madár

Hadifogság után az ember gyámoltalan.
Fölveszi ünnepi ruháját – ha van.
Fuldokolva eszik ezt-azt, tyúkhúst, bárányt,
de ha nem – valami lőrét.
Betömi felejtett szeretőjét,
akár a lőrést.
Akihez-amihez
hangtalan vallani visszajár.
Mondd meg, a szabadság
állat, vagy kínai nagy madár?
Nem madár, kína se, india, se mongol.
Csak *az az egy*,
mire az ember folyton gondol.
Étek se, élet se,
amúgy se bírná el a szó.
De ehető, élhető, elgondolható.
Vagyis a *valami*,
ami megfordult, járt itt.
Megfogott egyszer egy szénaboglyában.
Azóta én vagyok.
S megfoghat bárkit.

II. Vass Károly

Meghal a férfi, de a szó
még ezer évig hallható.
Süketeknek beszél az ember.
Elalszik egyedül, nyitott szemmel.

Nem hasonlítunk senkire.
Zenél bennünk a Hold szive.
Tizedes úr, az élet tombol.
Hozz sípot Nyizsnyij Novgorodból.

Te láttál, én meg láttalak.
Nincs jobb fiad az ég alatt.
Majmok között éltünk, de átég
minden hamun ez a tűz-játék.

III. Hajnal

Ne hagyd el az elfeledetteket.
Kurvult hősök közt ez marad neked.

Barom – hiszed: a lábad mozgat.
Idült klasszikus. Hó. Hasonlat.

Mint kikerics, ha megeszi az állat.
Mint a cimborád, ha szétveri az állad.
Mint a hazád, mely üldöz, rí utánad.
Mint a... – S ne kívánjad.

Ne hagyd el hát az elfeledetteket.
Mentőöved idegen nyelven mekeg.

E fulladásnak nyertese, vesztese
vagy. Te. Kutya se. Nyúl se. Kecske se.

IV. A méhes

Költészet lesz a medve, málna.
Áprily, Dsida kővé válna.

Zenélne, mint a zsurló, pitypang.
Remélve, hogy az Isten itt van/g/.

Csakhogy az Úr vadászik máma.
Hú agarait kiabálja.

Ág reccsen, roppan, patakom csobban.
Nyomom vész szarvasos vágottokban.

Kéne egy hasonlat nagymamára.
A hülye medve azóta várja.

Bundája foszlik angyalok láttán.
Nagymama hallgat. Azt mondja: sátán.

ALPOK UTCA 3

Mostmár ölni is *tudtam volna*
Nem hagy aludni az Alpok utca 3
Harmincöt éve megállt egy óra
Házkutatók dögsgaza almavirágon

Szerelmeink s a padlásszoba-ország
Vacogni reszketni illett volna
Zsebükben fényes jövőnket hozták
Szemetet költeményt egybe kotorva

Besúgóink a derék magyarok
Mégsem írták meg soha verseinket
Mennyit ért beszari buzi szavuk *ott*
S a fenyegetés mely csupán jóra intett

Lám itt a májusi reggeli nóta
Ők hánynak/-torognak/ temetőkben
Tisztán ölni is tudnék azóta
Tudják – és szöknek egyre többen

Embernek állatnak *élni* a dolga
Égben seholban az Alpok utca 3
Toporzék testünk szóba csomagolva
S színes dögsgaz az almavirágon

RÉZTÁNYÉR

meg se született meg se hótt
búcsúzó erdélyi donkihót
magasztos útján halálra lesték
kurva kutyák csahos menyecskék

hite mely hol vót hol nem vót
nem kíván ezredfordulót
nincs aki mézes dalt fakasszon
cemende torkú czifra asszony

csak garabonczosok sasfiúk
kiket e földre tudás szele fútt
nyomukban semmi zuhog a nincsen
szeretők talpig fürelízben

nagyfene lelkünk az marad
vigyázz össze ne szóld magad
ne ríjátok hogy rossz lovunk ráment
rikkantsatok trikolór áment

**A SZERELEM HELYSZÍNEI,
AVAGY A CSOMOLUNGMA BÁR**

*Mi mindenütt otthon vagyunk.
Mi mindig haza megyünk.*
(Józan Miklós püspök sír-
felirata a Házsongárdban)

*

Add nekem lelked a szíved
imádott pitvarod kamrád
vágyam a nyeregből kivet
oly régen vágyakoztam rád

*

Lovagok rénes tundrán
oroszlános mezőkön
cipelem rémes urnám
ne vegye senki *zokon*

*

Ringásod most is hat rám
megelégednék *eggyel*
szakadt gatyás úrhatnám
oroszt imádó lengyel

*

Balkáni szót németnek hittem
omlik felhőim lenge vára
jószántából ki lenne itten
balga Ernesto Che Guevara

*

Nemzeti kincs a másik
körülyalt címerállat
hatalmasokkal vadászik
s hátába sörétet várhat

*

Egyből csikorgó jég jön az őszre
szívünket valahogy hoznánk össze
csend van a Holdon feledésben
hallgatag küldemény robban és nem

*

Elmegyek csont-bőr balga vince'
csöngeteg ajtók rejtett kincse
kapzsi szerelem szertesztét mállik
süllyedő párok nyakig vállig

*

Egyedül táncoló fura asztal
magában toporgó nem marasztal
régí tudomány örökké való
kiköthetetlen ingó hajó

*

Zászlait bontja fejes lobogóját
nem állják útját robbanó bóják
lángban ringatja tengeri áram
matrózai a Csomolungma bárban

*

Végül hortobágyi hidakon ketten
vagy Daar-es-Salaam-i ütközetben
magyarosan mert az sem kutya
középpajrópai retyerutya

LÁZ

Apró kortyokban érkezik a bánat
Végül elborít téged engem
Kiüríti az üres házat
Míg e sanyarú nótát zengem

Elfogy a gőg és nincs alázat
S lobogó szó – fennen lengjen
Kék savas zápor áztat
Szürke tulipán fekete csendben

Fehér krizantém űzi a lázat
Eskü kötelez menekednem
Hitem semmit se magyarázhat
Hogy el ne borítson engem s engem

ÍRÓGÉP AZ ÓDÁHOZ

a képernyőn forradalom élő adásban
nyugat felé sűvítnek helikopterek
éjjel kétórákor
elgondolkodtam hol a legközelebbi nyugat
nyolcvankilenc decemberében
állítólagos kivégzés képeire várva
keresztény gyűlölettel acsar szívemben
alutáplált hittel hév hajnali órán
egyik fiamat tankok között látták
másik fegyverrel hasal az aradi hídon
koszorút visz agyonlőtt bajtársnak
banánt eszik erdély túlsó végén
mi jön még ránk
bekerítették de meg nem ettek
újévi üdvözet a kocsi szélvédőjén
death for death!
fuck you magyarország!
szopsz fasz!
kolozsvárrott
a iancu huniade utcában
nyolcvankilenc decemberében
majd héttörpe kölyköt pofoztam volna
az ablaktörők körül matatott
s csokor hóvirágot leltem keze nyomán
miként szelídítsem hát vadállat gondolataim
rogyásig könyvvel a csomagtartó
mindig könyvvel
míg sűvöltenek a helikopterek
hová készülsz angyal robbanótöltet nélkül
epévé változott a víz mondjátok meg dsidának
és hogy tündöklő gyilkos ifjúságunk
régmúltba perc alatt zuhan

LÁZ-ADÓK

OJD-nek

Partján ezerjő-füves halálnak
kedves bosszuló istenek hálnak
Mint ágnesférfi lassan itt mosom
fehérré álmodott véres ritmusom

Csalóka vendég felgyullad a ház
olához tótoz szerbez magyaráz
Kesereg nyüszít vonulni elkezd
mazúri mocsárba lengyelekhez

Harmatos réteken háromlábú ménes
tábori kovácsnál elkallódó négy S
Megszakad inunk lelkünk és a szűnk
Vederből-cseberbe egyszer így leszünk

Hanem ha mégis hanem ha egyszer
hanem ha hallgatsz ha nem verekszel
ki fonhat mást se koszorút se rád
lángoló virágból – üsd vágd az ...

SZÜLETÉSEK NAPJA

Elhagyod kulcsaid, szíved emberül.
Csupa fehér bálna tengereidben.
Próza minden, a fene is elkerül.
Nem tudod, ki hagy itt, ki visz el innen.

Rút, míves versek, mint a gyilkolás.
Szerelem bennük – sose bocsánat.
Tágranyílt szemű vak menekülés.
Akár az életét végző állat.

Nem láthatod a folyón túli rétet.
Barátaid hová s merre mennek...
Kassákid, Weöresid, Nagyjaid,
Kormosid – neki a végtelennek.

A Túl-Szamos nem látszik, de ha egyszer...
A Vasmacska-kocsmában jó rájuk várni.
Miközben fázol, dalsz és megmelegszel.
Gőzöl a folyón ezer lárifári.

Ezer mívtelen vágyna míves lenni.
Szemünk, szavunk lesik szívszorongva.
Jó lehet tudni: minden minden semmi.
És a gondolat: ribancok rongya.

Ám az ezredvégi nyomor víz fölött
Villámlanak hasztalan sirályok.
S robbannak folyton: színes fénykörök.
Percenként bírok emlékezni Rájuk.

KÖZÉPHATÓSUGARÚ VERS

Amikor Nagy Lászlóval
a Bem rakparton
Amikor Szécsi Margittal
ugyanott
Amikor Kormos Istvánval
a Mikes Kelemen utcában
Szilágyi Domokossal
a COLA nevű besúgó központban
Kolozsvárott
Amikor Hervayval
a Fehér Tó városnegyedben
patkányokat vetkező Bukarestben
később az Angyal utcában
végül a Marx Károly közgázon
hogy utána sarló-kalapács stílusban
tíz évig ne láthassam Magyarországot
Amikor Páskándival tatárbifszteknél
nyájas tekintetű kollaboráns-fényben
Vadász Zoltánnal
tilos vodkákkal egy szőlőskertben
hol minden tőkének asszony-neve volt
robbanékony háborús szerelmekre
finánc-szeretőkre emlékeztető
Amikor Szócs Kálmánnal az Ursusban
fulladásig versben szemellenzős hitben
3800 sör után. Amikor
Bencze Ferencsel (Liba) fősvény
sóspercecek közt
vörösboros özvegy alagsorban cimborákkal
Flóra Jenővel száz liter
buzgó szederborral tévetegen midőn
felszikrázott mint kard a Kós-mondat
Én csak azt a papot akarom

Székely János úrral a Kiseleff-kocsmában
Örök Erikkel portyázó szavak közt
Visky Árpival országutakon
Péterffy Luciferrel mindenütt hol néznek
úgy is mint magánembert úgy is mint tornatanárt
Vásárhelyi Gézával mindörökké
Palocsayval cseresznyefák alatt
míg az ágak hegyén piros gyümölcsöt
szemelget szívszorítón
a reménytelen szelíd szerelem

Indulhatunk túl hosszú ez a vers
Járhatjuk bambán a temetőket
Sohasem lesz elég lábunk hozzá

A SÉTATÉRI RÉM

A piros-sárga-kék padon
itt lenn a sétatéren
a szemétdomb-zenét hallgatom
félig álomban ébren
Valaki csurdén távozott
vagy ruhát rabolt vélem
erőszakolt és átkozott
nyáron volt ez vagy télen
A piros-sárga-kék padon
itt lenn a sétatéren

A vodkásüveg-vallomás
itt lenn a sétatéren
a piros-sárga-kék padon
Ő járhatott itt senki más
jeges gesztenye-havazás
cipője fekete vérben
Ki lehetett ki érti már s
meg nem tudom se érem
A piros-sárga-kék padon
megölte vámpír hajadon
itt lenn a sétatéren

Tanúságom csak sorra sor
ezred-előn és -végen
Gyilkos gyanúm is elsodor
minden nyomot s villogva mor-
dul a felhő az égen
Kiderítjük ha élhetünk
kié a terv az érdem
Késes ocsmány ki életünk
látni szeretné térden

a piros-sárga-kék padon
itt lenn a sétatéren
a Rainbow azaz Szivárvány
kocsma előterében

A MAGYAR MEGOLDÁS

Volt szeretőm: 13

Elhagyott: 10

Maradt: 3

Megcsalt: 2

Megmaradt: 1

Eszt az 1-et

Ihajja eszt az 1-et

ÉN csalom meg!

MINDEN

Ennek volt értelme.
A látásnak, a tűznek.
A gyereknek. A gyerek cipőjének.
Anyuka fenekének.
Volt értelme, tagadhatatlan.
A költeménynek.
Hogy Évi megy, viszik a kökények.
Vagy mit visznek? És kik? És hová?
Vagy éppen hozzák, és sehová.
Erdőben lehet, valami képen,
de szerelmesen mindenképpen.
Szerelmes zöldbéka zöld levélen?

Vagy mint költemény öreg házról,
melyben már nem száradsz – mindig ázol.

Megy az asszony orosz regényben.
Még mindig remélem, rajta a fényem.
De ha nincs, bocsánat, nem szeretőm.
Menni kell, örökre, a hegytetőn.

2001. július 28.

APÁM KINÉZ A KÉPBŐL

Apám kinéz a képből. Minden képből
kinéznek az apák.
Rohangálnak fasza aknamezőkön.
Nem is sejtik, lesznek-e kölykeik.
Azt mondják, légy franciatanár Passauban.

De hát nem lehetsz.
Képzeld: hazavártam az apám
másfél évesen.
Aztán mind megjöttek,
szerelemmel - és ezzel-azzal.
Idegen nyelveket tudtak, mint a vadállatok.
Aztán megtanultam, hogy semmi sem idegen.
Aztán megtanultam, hogy minden az.
Nehéz apának lenni, mikor
apád folyton kinéz a képből.
De hát mit tegyünk? Kik vagyunk?
Tényleg vadállatok?

2001. július 28.

PIAF

In memoriam K. I.

Most már újra Piafot hallgatok.
Nyelves, vad cemedék, asszonyok.

Vagyis egy száz éves Párizs-émlék.
Mint ha még ma is boldog lennék.

Holott olyan dísztelen minden.
Akár egy kanász-nóta: – nincsen.

„Nem bánok semmit” – így a Veréb.
Ne is bánjon. Minek folyton bánni?!

Ebben a csinos kutyaszarban,
Melyben folyton megtörténik bármi.

De végre megint Piafot hallgatok.
Sírok és sírok között badarul.

Mint ki ezt-azt még mindig megtanul.

Fájni már nem tudok.

Ülök magyarul.

ÓRIÁSMAGYARÓRA

Gr. Tholdalagi Évának

Óriásköltő lesz belőlem.
Ha meghalok itt. S ha nem – azért.
Vadat terelnek elém, hogy lelőjem.
Gyűjteni óriás óriásbabért.

Óriás díjakkal ékesítnek
az Úr óriásbírái s olvasók.
Óriás ezüsttel-arannyal hintett
kezemben tartok óriásolvasót.

Fóton óriásárnyak, óriáslelencek
szívszerint játszanak, dallnak, várnak
Lajos Kossuthra, ki kissé *lentebb*
apja volt kékszemű hazának.

Óriásszívemben őrzök egy kastélyt.
Megmutatkozott bennem, létre kelt.
Egy óriásmaradni, óriásnemfélt,
óriásélnidehalnideélni kert.

Óriásszívemben nem sötétül
a visszahívó órjásnyugati part.
Óriásezer óriásévig végül
szalad a Dunáig, s óriáskitart.

Kolozsvár, 2001. július 19.

GYÖNYÖRŰ SZEMEDRŐL

Midőn szidnak, megölnek általában.
Kitörnek gyanús forradalmak.
Barátaim ős titkos kardokat köszörülnek.
Hiszik, életre kelnek bajtársaik.

Ám azok csak ballagnak barázdák alatt.
Ezer év múltán meglelik az emléküket.
Egy emlék, mely valójában mit sem ér.

Annyit sem, mit kisujjad körme – és
gyönyörű szemedről még nem is beszéltem,
ahogy üldögélsz a szomorúfűz alatt, mely
akkor nem is volt annyira szomorú.

Vársz egy parton, fjordok közt, lefogadom,
s ha szerencséd van, rám se gondolsz,
csak valamire, mi úgysem feledhető.

Szóval az a száz év, ezer év potomság.
El kell mennem folyton egy háborúba,
míg otthon gyanakvón gyomlál asszonyom, anyám.

Kérem a lovakat, nem tűnök tovább
asszonynak, férfinak. Megegyeztünk.

Csak az a baj, hogy testvérek vagyunk.
S elszeretjük egymás mindenét.

Sóvárad, 2001. augusztus 18.

SÉTATÉR

Zsuzsanna, repülnek a parkok.
Szállnak a fák, a fűz, az éger.
El kell foglalni egy jókedvű partot.
Ha nem: kutyánk, barátunk se ér el.

Lerajzolhatsz egy nyarat, egy őszt.
Levegőmosolyt, lerajzolhatatlant.
Életünk értelmét, mikor száz Hold között
Egyetlen bágyasztó, borzongató Nap van.

A gondolat ugrik, mindig másfele jár.
Mi az, hogy száll és szerelmes az éger?
Rajzoljuk énekünk égre, mint madár.
Különben barátunk, kutyánk se ér el.

2001. augusztus

NÉLKÜLE, BENNE

Oly, mint egy állat – verset ír.
Folyton azt mondja: történelem.

Kitölti borát, belesír.
Ilyenkor piacra sem jön velem.

Pedig jól vezeti gépkocsink,
Melyben mindig otthon érzem magam.

Tudniillik az emlék meglegyint.
A repülés – s ami alatta van.

Nem gaz, de verset ír, nem is rosszat.
Ezerszer őket felolvasom.

A hallgatók meg összefosnak.
Ki ez az isten a várfokon?

Nem szereti a főzeléket.
Nem szenved, ha várnak rája.

Keblén mindenki ríhat, bőghet.
Úgyis azt hiszi, van hazája.

2001. július 28.

LEVLAP

Ébresztem magam és egyre jobban
verset írok nagy haragomban.

Szállok szárny nélkül, míg tart az ének –
Ferenczes Pistának, Fekete Vincének.

Ők nem engednek ébren aludni,
valamint – be rossz rím! – megalkudni.

Úgy éltetnek, hogy meg sem ölnek:
Azonnal verset a Székelyföldnek!

Itt a vers, benne semmi sem álnok.
Ordítanak az éber álmok.

Nélkülük nem láttam volna meg soha
ezt: „Pisztráng Lovas Iskola”.

Át a Hargitán, lépteink nyomán...
Hol térjünk le? – Hol kisirültetek, komám.

Írókkal megyek, nem tudom hova.
Kezemben a kormány, istenek lova...

S hogy el ne aludjam, azt süvöltik itt:
Hej, a Király! Skodásan működik!

HÓFOLT

*Kányádi Sándornak,
Hargitafüredőre*

Sándor, a borod jó volt.
Előnkbe jött egy hófolt.

Csúszkáltunk jobbra, balra.
Csak haza menni akarva.

Ennyi kutya, és ennyi költő.
Ennyi cápa- és emberöltő.

Ha testvéreim nyomában járok,
jönnek a kecskék, szaladárok.

Fiam keresem, a szívem, kutyám.
Három keresztel a Hargitán.

Könnyű a szó, nehéz a fegyver.
Főlemel, ápol, ébreszt és megver.

Föld, apa, anya – mind a három.
Vélem, ezt járod, én is ezt járom.

Sándor, a borod mindig jó volt.
Előnkbe jön mindig egy hófolt.

Csúszkálunk-élünk jobbra és balra.
De mindig csak haza akarva.

Kolozsvár, 2001. május 29.

A SZIBÁRDOK TÖRTÉNETE

Azt sem tudták, hogy költők lesznek.
Elménckedtek a fonóban,
hol halcsontból fűznek éket a hősnek.
Kardot reszeltek. Nem tudom, hol van.

Vagyis tudom. Mégpedig nagyon jól.
Csak azt hittem, elfelejtettem.
Kibújni nem lehet hatalma alól.
Sakálok, hiénák szállnak felettem.

Még nem tudták, hogy hősök lesznek.
Lángolók, világlók, magyarok.

Ezek valami tenger mellett estek.

Nem tudhatták, hogy Arany vagyok.

2001. július 29.

ÁRVA VÁRA

Bella Pistának, jót kívánva

Homonnai Drugeth Bálint.
Elhagyott a babám, mármint
Elhagyom én mindörökre.
Nincs pinája, nincsen ökre.

Homonnai Drugeth Anna,
Gyönyörű vagy, mint a manna,
Melyet hullat Ördög, Isten.
Van-é lovad, hogy segítsen,

Merthogy futni kell Lengyelbe,
Más hazába, idegenbe,
Hol az évet kurtán mérik, s
Veled úgyis örök mégis.

Homonnai Drugeth Eszter,
Egyszer nékem felnövekszel,
A térgyemig, derekamig.
Mi lesz velünk? Alig. Alig.

2001. július 28.

BÚCSÚKERINGŐ

tánya szmirmovának

hát elsüllyedtek a tengerészek
s az irgalmatlan hold forog
most már minek bolygatni őket
tengerfenéki rubljovok
halak zenéje jeges vízben
oroszhon-nyácska álmodik
hajnalonta zabszalma zizzen
számoljunk ezertől háromig
nem látta senki nem hallotta
az emlék mindent elsodor
élnek tovább – uszonyos holtak
északi fény s hullámfodor
még mindig szebb mint úrbe veszni
ott annyi minden megesett
itt virágot lehet vízre vetni
s írni hozzájuk verseket
    zinocska fölriad még néha
    beszédet érez simogatást
    mikor is történt sokszáz éve
    jégmadár kiált suhog a sás

AZ INDULÓ

(A *Leveleskönyvből*)

Amikor indulsz,
folyton kisiklik kezedből
búcsú, borotva, útlevél,
az ing, az ég.
Nahát akkor, most, ugyebár
minden végleg eldőlt.
Szóval mindörökre.
Vagyis találkozunk-e még.

Ezek a túlkorai szavak.
Fogmosás, idegeskedés.
Állandóan késő vonatok,
repülőgépek.
Elintézetlen párbajok,
a fiúk, az asszonyok, és
egy gyerek,
ki ádázul nyomodba léphet.

A partir c'est mourir un peu
pörölycsapása
valami dögnagy vaslemezen,
mint egy istenhozzánk.
És sehol senki
e bűdös életben, hogy lássa:
úgy viszünk el valamit, mintha
mindent visszahoznánk.

Egyre nehezebb,
dühítőbb, megfoghatatlanabb.
Mindjárt elbőgöd magad,
haragtól, szerelemtől.

Azt hitted: acél
- s most minden mint a hab.
Maradnál. S indulsz.
S lassan kisiklik kezedből.

2001. június 16.

LÁTOGATÁS

Ül velem szemben, és nem ismerem.
Talán asszony? Vagy ez a váram?
Akár egy üres történelem.
Várja, hogy szidjam, kiabáljam.

Szeretné, hogy megegyem, felpróbáljam?
Vágya sokáig együtt lenni velem?
Ölelne, enne, betöltené vágyam?
Most meg mint egy zsúfolt tanterem.

Ide jutok öreg koromra?
Ki ez itt? Vagy mi? S milyen goromba!

Emlékeztet savanyú sörre, borra.
Repülőségemre, huszárságomra.

Nem szólok hozzá, ez igaz.
Elnézem inkább a folyóparti fákat.
Csak felejthetném, hogy ez a gaz
azt lát belém, amit csak láthat.

Tán én vagyok balga,
s nem sejtem szándéka sanda voltát.
De nem ismerem! Cápa ez, vagy alga?
Mért viseli büszkén a foltját?

Tényleg, virág ez, vagy csak látomás?
Nem asszony, se férfi. Talán csónak.
Cementpadló, melyet néha felloccsolnak.

S a szomorúfűz teljes pompájában,
mely alatt megölelt valamikor AZ A.

Szobámból naponta e fára láttam,
s tudtam, csak növénynek lehet igaza.

De ül velem szemben – s NEM ISMEREM!
Nem érzem: bokor, tőr, vagy falevél?
S kivel ül szemben? Veled? Velem?
Vagy elragad bennünket, mint a szél?

Ez száz éve van, mint egy ragyogás.
Vagy sötétség – és történik velem.
Valami, előttem, szemben, semmi *más*.

Csakhogy látom.   És nem ismerem.

2001. július 28.

NAGYTAKARÍTÁS

amikor nagy istván
amikor nagy istván a g. g. körben
amikor nagy istván a gaál gábor körben
és nem fordítva
miként azt némelyek szerették volna
vagyis nem gaál gábor a nagy istván körben
satöbbi
    amikor nagy istván a gaál gábor körben
    felháborodottan szerzett tudomást arról
    hogy a taknyosok
    nem nyelnek le bármilyen elméletet
    sőt van egy-két olyan dolog
    a romániai magyar irodalomban
    melyet egyszerűen megkérdőjeleznek
    s főképp nem kedvelik a fölfújtt bálványokat
amikor nagy istván a gaál gábor körben
minderről tudomást szerzett
és oly mértékben feldühödött
hogy még bodor pál sem segíthette föl a télikabátját
(mármint a nagy istvánét)
és elrohant (nagy istván)
és ezután mindenféle titokzatos dolgok történtek
és a belügyi szervek figyelni kezdtek bennünket
és eljött nemsokára a nevezetes havas otromba
ezerkilencszázhatvanötdecembernyolc
    amikor nagy istván a gaál gábor körben
    szemtől szembe került az ifjúsággal (velünk)
    és az ifjúság nem ájult el a megtiszteltetéstől
    és az élvezettől
(feltehetően első ízben a n. i. kultusz kezdete óta)
és utána lezajlottak a rajtaütés-szerűen kezdett
emlékezetre méltó házkutatások

melyek során lázár lászló (lazics)
oly kitűnően viselkedett
amikor nagy istván a g. g. körben
először nézett szembe egy olyan ifjúsággal
mely valami mást akart
és esze ágában sem volt
„nagyjaink” receptje szerint írni gondolkodni
és ezután következtek
a négy-öt órás házkutatások
többhetes kihallgatások a belügynél
melyek során szemünkre vetették
hogy nem szeretjük n. i.-t mert kommunista
szemlér f.-t mert románból fordít
és később f. f. őrnagy őrnagy úr kilátásba helyezte
hogy ott rothadnak el a csontjaim
az árpád (ma traian) úti cifra épület pincéjében
de persze csak az esetben
ha be nem vallom minden létező s nemlévő bűnömet
(amit a mai napig még meg nem tettem)

amikor tehát nagy istván a g. g. körben
váratlan (szellemi) ellenállásba ütközött
és utána hamarosan megaláztak minket
ordítottak
ököllel hadonásztak az orrunk előtt
s rá akartak bírni hogy olyasmit ismerjünk el
amit se nem cselekedtünk se nem gondoltunk
de az egésznek csupán az volt a célja
hogy megfélemlítsenek
és a kör tagjait szétugrasszák
de szerencsére véglegesen ez mégsem sikerült
szóval amikor nagy istván a gaál gábor körben
ezerkilencszázhatvanötben
amikor n. i. a g. g. körön
akkor hagyott el veszett-szép ifjúságunk

1975. május 27.

Ó IDŐ. KARÁCSONY

Ó idő. Így kezdődik minden.
Lecsapja fejünk, a vállunk.
Sihederek a Rubljov-múzeumban.
Végső barnában, harangszó-fényben.
Emberré? – hófúvássá válunk?

Az érintés idejét vesztette.
Kaszabolás a lehellet-ünnepen.
Emlék támad föl minden este.
Hitetlen vagy. Leszel? Nem leszel?
Hová menekülsz, fehér mezőbe veszve?!

Merre jársz? Arra sem? Erre sem?

Kishitű, féltő, lázas istenek
Botladoznak a porzó hóban.
Glóriás arcok, rimánkodó kezek.
Könyörgő sóvárság – minden jól van.
Esti harang. Meddig? Évezredek!
Meddig hallható mindez józan?

Tudod: a sarkon. *Mindenség* sarkán.
Ahol nem látnak, akik látnak.
Hol az érintés varázsát vesztette.
Ahol a gyávák: gyáván-bátrak.
Végigsüvít rajtunk az orkán,
S nem tűnik előlünk az Ő Csillagos Teste.

Ó idő. Fel! Le! Reggel! És este!

2000. december 10.

AZ ÍRÓHÁZ BERENDEZÉSE

Nincs panaszom: végig sorson, kerten,
bilincsbe magamat magam vertem.
Ma már pápaszemmel olvasom versem.

Számolom, milyen volt – ritka, gyakorta –
északi, nyugati asszony-portya.

Magasból táruló ablakom alatt
egy nemlett tanár-én néha elhalad.

Kiáltani kéne hozzá megbocsátón.
Ám olyan fakó – nem tudja, hogy látom.

De nem láttam én sem, nem hallottam.
Valami vizekben éltem holtan.
Fölkavarodott vörös habokban.
Vagy csupán hajadnak éke voltam.

Nem romboltam, és nem alkottam.
Szélbe csapódó ablakokban
lelked s életed huzata voltam.

Így hát berendezem a házam.
Veletek – mert különben fázom.

Arc-képeteket hová tegyem?
Kik túlléptetek néhány halálon,
egy-két istenen?

Nem nagy baj ez, ha nagyobb nincsen.
Átlépett rajtunk valahány isten,
nem óva vént, aprót, se nagyot.
Ezerszer – glóriásan – otthagyt.

Szememmel szemközt éppen Zrínyi.
Odaszögeztem – Krisztust – s ottmarad.

Nem lehet hozni-vinni – csak víni.
Néz, s nem bonthatok szét szobát és falat.

És az olló a régi alagsorból.
Elemészthetném vele a történelmet.
S nagyapám balkezes bicskája, nincs hasonló.
Evőkés, fingókés, gyümölcsoltó:
nem villog halált, csak kegyelmet.

S mit keres Kálvin Zrínyi mellett?

Árvalányhaj a szekrényemen.
Árva volt s vidám, s a haja velem.

Minden volt, ti. jó volt nézni.
Úgysem tudnám már felidézni.

Hiányzik falamról régi kos szarva.
Ám lehet, elhagytam készakarva.

Minek a házba róka, medve,
tehetetlenül, megöregedve?

Nohát, még egy-két folyondáros tányér,
kinek az emléke verset írni ráér.

Koszorú, szerelem, ilyen-olyan szőnyeg –
reggelente dúvadként kire ráköszönjek.

S hol rejteznek még a megíratlan könyvek?!

Elhagyom szóim – benéz a tél, látom.
Folytatom – egyszer – még – hátha – lesz karácsony.

Álnok gondolat az ünnepi lázban:
csak mezőm van, hegyem. Nincsen íróházam.

2000. november 20.

AMIKOR TUDOM

amikor összefutunk amikor találkozunk
amikor véletlenül amikor muszáj
s tudva tudjuk csak az isten akarhatja így
és a szem összevillan szűkül befele néz
körülkémlél a szó s feszül
mint a kibiztosított fegyverek
valami húszévelőtire emlékezve
nagy havazásra a félmosolyok mögött
lobogó sörényre sapkarózsára
hóroppantó gumiabroncsokra
amikor költőket gyűjtenek be éppen
kék hajnalokon
és a költészet születésére magára
őshomályban
amikor tudod hogy tudom
és tudjuk hogy tudom hogy tudod
amikor véletlenül
amikor muszáj
mert szórja az isten a véletleneket
micsoda helyzet a rezes napsütésben –
– s már sejtem miféle könyvekben lapozol
milyen fóliánsokat forgatsz
hogyan ismered múltam jelenem jövőm
azt hiszed
az almaillatú őszben
szűnhetetlen barátságtalan csengetések közt
míg odakint lassan elfárad a nap
míg mosolyunk lila füst egy zárt szobában
és halló halló halló
ismétli egy baljós ismeretlen

SÉTA

délután
csöndfényű
ragyogás
a kert
a költő
fönláll
haza
indul
sorsa
földre
szegzett
nem
legenda
gyöngy
lát
valamit
napok
rácsain
túl
hall
valamit
szót
sikolyt
sóhajtást
szaggatón
csendül
vakítón
villan
minden
semmisem
bizonyos
végül
haza
is

világ
is
néha
van
néha
nincsen

AVAR

jár az őszi kertben a diófák
földre szitáló csónakos levelei között
keresgél valamit ami nincsen
ott az őszi kertben
hazátlan anyátlan történetben
kaszával vág kígyózó szederindát
szemelget bíboros deres somszemet
áll a kipusztult fák helyén
karjait égis tárva
még egyszer virágba borulni
még egyszer gyökeret eresztetni
érezni régi tündökletességet
mikor föláramlik a földből
a testbe az erő és
fehér virágok illata borzong
a levegőben
ó uram a föld éltető melege
pusztíthatatlanság tudata
véget nem érés biztonsága
ez az én tündökletességem
duzzadó izmok domború mellkas
hullámzó tudóm
szép ívű csontok
céltséget tévesztő sas-szem biztonsága
– – járunk az őszi kertben
harangok szavában
isten kalapja karimáján
indián-barna diófa-levélen
világborító
avarföstös fényben
emberevő
erjedő illatú csöndben

07. 12. 24.

DECEMBEREK

lusta nagy puha hóhullás
vatta borotvahab
halottak élő lelke száll az égből
nyugalom
    gyermeki füstölgő kéményű telek
    a ketrecekbe üldözött
    satnyuló képzeletben
hirtelen újra érezni
a kályhalapon száradó nyers bükk
csípős könnyes titokzatos szagát
    sistereg forr
    a hasábokban a nedv
    kibugyborékol a réseken
    mint izzó koronával koronázottak
    orrán fülén
    a koponya nedvei
a hóban
tenyérvnyi kék farkasnyomok
    Ők bejönnek az udvarra
    ülnek toporognak a lépcső előtt
    körülszaglásznak disznóólat
    házat csúrt juhakolt
    s távoznak ijesztő lassan
    magabiztosan
hajnalban visítás hörgés
s azután VÉGÜL
belenyugvó rekedt sóhajtás és
fellobognak a perzselőtüzek
    télen nem jó disznónak lenni
    böllérlelkű költők
    poétalelkű mészárosok hajnalain
éles szilvórium
frissen fent késre

emlékeztető
sarkukból kiemelt ajtók
rajtuk tisztára mosott féldisznók
a teljes remény
és reménytelenség
mégsem kietlen semmi
már a gyermek is itt van
nézi máj szív tüdő
örökre-szétválását
gerincében nem futkos hideg
gyorsan kiröppennek fejéből az álmok
nem irtózik a vérestáltól
arcán szenttelen tudós kíváncsiság
boldogan kapja ölbe
a tisztára mosott sonkát
nem gondol borostás arcbőrrre
rohan a konyha felé
s a kémények
sorra pipálni kezdenek
akárha
népies költőkben lapoznánk
unalmunkban
és mindenki derűs
ilyenkor nem hal meg senki
aki az őszt kibírta
kihúzza tavaszig

és aki mégis most megy el
valamit félreértett

A SZÁMŰZÖTT

(Levél a Kedveshez – 1966)

Itt élek fönn az aranyhegyek közt
rozsdavörösen égnek napjaim
Apró emberek a Halálcsengő-úton
köszönnek melegen jószerencsét
Ablakom buja kertre nyílik
mint Rád az álmom
el is szállhatnék bármikor
Minden éjjel indul nyugat felé
egy lefejezett napraforgó-tábla
Ám ezt a látomást rejtsd magadba
édes vigyázz a gondolatokra
Napi négy órát bányászokkal töltök
egy kaszárnya hangulatú kocsmaházban
hol harag nélkül metszik át
borotvával egymás táncos izmait
Körülüljük az asztalt
mint az apostolok
mintha Kassák Lajos volna az apánk
Bagi úr féldeci moslék rumért
ríkatja lelkünk s emlékeztet
Rozzant hegedúje a mi bánatunk
Nem szólunk semmiről csak a nőkről
S csak a Te neved szent hallgatás-keretben
Elomló szőkék zöldszemű vörösek
pördülő barnák vágyak vásznain –
Hogy! Ne ölne az ember?
Vissza kell térni értük valahová
de nem ránk szabatott az az út
Elménk zárórája előtt hirtelen
a zenekarhoz szökken egy Fenyegető
kezeslábas és sötét szemüveg

Zokogva ordít: „Ritornerooooó...”
Olyan ez mint a sehol a soha
Bagi úr magas tekintetében
régmúlt tisztí kaszinók gögje
Ma már ezekért beretválják
imitt-amott magukat a nők
ide jutottunk
Élek érted aranyat rejtő erdők tövén
Este van s itt mindig harangoznak
Szigorú nehéz verseket bányászok
de káromlásaim vaspalánkja mögött
virágzik kitartó rád gondolásom
Álmomban gyermekek közt ragyogsz
Még egy költői pohár s hazatérek
Fagyosan mered rám mint a nincstovább
mint belügi tiszt a szótlán kályha
S az ablakon túl most indul nyugatra
én Édesem
disszidál a napraforgótábla

A DOBRUDZSAI ÚT

(A székelyföldi elhurcoltak emlékére)

I. – A. D. 1950

Elindultunk – vittek
Isten hozzátok gótikus tornyaim
Cikáznak már a sínek mellett
az ablakokból kilógó fénylepedők
s a pupillán át a koponyába
betódulnak hisztériás emlékeikkel
a semmivé gyalázott legyalult
török temetők
És jajgató kis énekekkel
mert elveszettek fájdalmával élünk
Szállunk álomban a kikötők felett
sivatagos csillogó holdfényben
kétségbeesetten visongatnak felénk
óriásdarukhoz láncolt
idétlen szirének
Elszoruló erek az agyban
görcsbe rándult öklök
sehol fegyver kicsikarni a percet
mely feloldozást hozhat
Hidegrázós csikorgás
villanyszékes rakétás fémidő
mely nem kegyelmez emberi mítoszoknak
Álmunkban kopogunk házak ablakán
sárga fényvel világló üvegen
Jóestét itthon-e Káin
Jóestét itthon-e Ábel
Mert mink vagyunk a Mindörökké
Szobrokat Állító Hivatal

Itthon-e Jób itthon-e Lót
Itthon-e Judás
És a próféta Ezékiel
De csak halálra rémült asszonyok
nézése parázslik ránk az éjszakában
A férfiak szétszóródtak ölni s megöletni
szoborrá válni és falakat dönteni
kürtszóval – prédikálni és törvényt tenni
Tovább tovább
a vallatások rövidek s velősek
S a sínek mellett már
békét mímelő halálos nyugalommal
ringnak az aszályos mezők
s veszett madarakként cikáznak kísértetiesen
s vagonok ablakából
kivigyorgó fénylepedők
míg a csatorna partjáról sakál-üvöltéssel
robbannak be az életünkbe
összekuszálva minden rendet
jóvátételmentlen emlékeikkel
a meggyalázott török temetők
Dabadamm
dabadamm
Honn-e Memet Abdi úr a kávé
Honn-e Mohamed a rózsafás
És hol a Fényesség a Legnagyobb
Dabadamm
Az Úr és az álom
vagy valami ami elhagyott

II. – A. D. 1990

Valaki mondja meg mi haszna
hogy ilyen kegyetlenül

fáj idebenn minden
Úszik egy gazdátlan csónak
pörögve bolyong lefelé a Dunán
s hallom hogy sikong benne hangtalan
egyetlen menekülésen
Mától kezdve eltűnik minden
kívülről kapott védelem
Csak egyetlen oltalom van
itt legbelül
Már nem tud felelőtlen szaladni a láb
gyökeret verve áll
kapaszkodik a talajba
ott honnan mindenki menekül
Már a szem elfordulni nem bír
a barackfás vidékről
mely rejti hőseit szemérmesen
mint könnyet csizmás csontos
bajszos férfiak
A tekintet bővölten kutat
valami csodás jelenésre várva
Aprócska nyargaló hegyi lovak
az emlék mezőin
fölhasadozott szüggyl
Hosszú lajtorjás szekerek nyikorognak
s beleragadnak rendre a sárba
Farkasordításos hajnalokon
megyünk anyánkkal föl föl a folyók mellett
A távolban mindig
egy órház halvány lámpái égnek
s riasztó történetek
vicsorognak a képzeletben
míg elérünk mindig egy falu széléhez
Meddig kell törekedni a halandónak
míg halálával végül szembekerül
Megyünk szótlán büszkeséggel
félelem nélkül

mert velünk Anyánk ki megvéd
Lépkedünk szótlantul s védtelenül

III. – A. D. 2007

És ma sem tudom még mi a haszna
hogy folyton visszatérnek
az értelmetlen bizakodások
s nyugtalanítnak kitaratóan
itt ezen a földön
védtelen hitek próbálkozások
Minden könnyörtelen kiszámított
mint a gép működik olajozottan
vonatként zakatol idegesítőn
míg a torokba a szó beleszorul
S csak a Dunán alápörgő csónakban
sikong mint a jóslat
egyetlen menekülésen hangtalanul
Jóestét itthon-e a költő
s akik őt szeretik
Itthon vagyok-e
kérdik odakintről és verik az ablakot
mintha vissza kellene szolgáltatnom
valamit már százezer éve
egy ismeretlen hivatalnak
Keresgélek és hallgatok
Végül kidobál magából mindnyájunkat
ez a sötétség
Nem sejtettük hogy ennyien vagyunk
És az elfelejtett dolgaink
magukra hagyott asszonyok
elszalasztott szerencsék
keserűmandula-ízű másnapok
a kis jelentéktelen zugokban

hol rendszerint legjobban érezzük magunk
Az éjszakai utazás befejeződik
Titokká fonódik minden mit láttunk
s cipeljük magunkkal életünk végéig
Az indulás örök helyén állunk mindig
hol föl-fölbuzog láthatatlan mélyből
kibuggyan-kipattan a száj kapuján
s szállni indul világok fölé a szó
feszülő szárnyú védtelen
holdfény ragyogású repülő hajó

És ahol minden elhagyható

07. 12. 24.

CÉDULA

1965. április 30-án éjjel a
következő egyének tartózkodtak
a Carpati utca 3 szám alatti
padlásszobában úgymint
Farkas Árpád elvtárs egyetemi halgato
(magyarszak) Király László elvtárs
egyetemi halgato (oroszmagyarszak)
Vári Attila egyetemi halgato de lehet
hogy Vári nem volt ott éppen
akkor de ott lehetett volna mert mindig
ott szokot lenni
Czegö Zoltán koncentrációs katonája aki
Zilajról (Zalau) jött két napos kimenővel
rendelkezve civilben
és Molnos Lajos elvt. (magyarszak)
Amikor Molnos elvtárs és Czegö elvtárs
megérkezett a fent említett pad-
lásszobába aminek az ajtaja soha
sem szokot zárva lenni Farkas elvtárs és
Király elvt. már aludt mert a kocsmák
rég bezártak mert holnap Május 1-je volt
De Czegö és Molnos elvtárs még
vásárolt a Melodi bárba 1 (azaz egy)
liter curacao likőrt amit a pincér
tanúsíthat amit magukkal vittek K. és
F. lakásába s ott megitták szivarozva és
hangoskodva ahogy máskor is szoktak
ebben a helyiségben és Mol. elvt. az ő
részét fél óra múlva ki is hányta
A jelen lévők különböző témákról
beszélgettek amit az utcáról nem lehet
hallani hadonászva verseket orditoztak
amiket ők írtak hajnalig ami az ucára

is kihallatszott elég messze
Hajnalban mind kiálltak a fa erkélyre
amelyik könnyen letörhetett volna és
azt kiabálták hogy ebben az országban
ők kiáltják először Éljen Május Elseje
mert a felvonulok ilyenkor még mind
aluszna s a kiabálás után el kezdtek
énekelni az internációnálét azt hogy
föl föl ti rabjai a földnek amit amikor
meghallott a házigazda aki hegedüs a
magyar operába felment az említett
elvtársakhoz és nehezen lecsendesítette
öket mert mindegyiket elviszik rögtön
ha ez kiderül ezt mind a négy vagy öt
elvtárs megértette hogy jó a figyelmez-
tetés és elaludtak de még össze beszéltek
hogy felvonulni nem mennek pedig
szép idő van

Cluj 03.05.1966
Servesc Patria

(ezen a találkozón nők nem voltak)

TÖREDÉK

..... ne tanulj tőlem semmit, inkább az éjszakában láthatatlan, titokban felnövő fákra figyelmezz..... az én tudásom se több egy-két emlékezetes mozdulatnál, melyek ott ragyognak titkosan asszonyok szemében; vagy egy sikeres Vörös-tengeri átkelésnél, meg annál az égbekiáltó csodánál, hogy ezt a gyönyörű lovaglást nem végeztem a Kaukázus vonzó szakadékaiban..... nem féltem én – mint az ostobák..... csak rettegtem az eljövőtől, dehát ez csupán a fáradt agy munkája; mire megjött volna a félelem kaszaboló fegyvereivel, hurkaival, könnygázai-val, szemem világát kioltó gyilkos kormaival – én már istenek tenyerén hallgattam ismeretlen hangokat, melyeket anyám nyelvén kell majd kimondanom..... nem féltem én, elrejtöztem ebben a világban, s könnyű volt, mit sem lehetett számon kérni rajtam; mire a térképet megtanultam, már semmi sem volt ugyanaz; kiderült; nemlétező városokban élek, rejtenek elfelejtett vagy tiltott nevű utcák zugai..... vártalak gyanú fölötti székesegyházak homályában, hogy ketten lehessenek, pogányként isten színe előtt, esdve: csak teneked ne essék bántódásod..... tudod, egyszer egy diktátor képét kellett őriznem éveken át, nehogy bajszot, disznófület cirkalmazzon rá az ellenség – ez volt az én nagy megbízatásom, s ők nem mertek miatta aludni éjszakánként..... ne tanulj tőlem, rám se hederíts, állj keresztben bátran az úton, ha kalandra vágysz, ott állok melletted, bár nem is észlelsz; óvlak én amíg bírom, biztonságban érzem magam, értsd: hátról már nem éri meg eltüntetni semmilyen célkeresztet.....

A KÖR

Körülüljük az asztalt
bár időnként azt álmodom
az asztal nincs sehol

De a ház még nem úszott el
világ s idők szennyes vizein
Bútoraim beszélgetnek rólam
Cseresznyefáim meleg lelke szól

Nem hagytam el semmit
s még mindig derűsre fordul a nap
ha meglátlak jönni az utcakanyarban

Ez a mi áttetsző öröklétünk
Gólyáink nem hagyták el a csúrtetőt
Évente búcsúznak fejedelmi tánccal
tisztelettel – a visszatérésig

Körülüljük ezt a világot
Csemetét ültetünk estefelé
Innen indultam ide térek
Ez a kör a hibátlanság vágya

CSALÁDI ALBUM

Édesem, alanyi
poéta koromban,
mikor néhány asszonyból
már kiszerettem,
s pusztá voltam,
mint besenyő vidék,
és nem bántott
a csak veled, a ketten...

Égő, pusztá
besenyő vidék,
de égbe szálló
ménesekkel cifrázva:
táncoltak a láthatáron
hollófeketék,
pergőfű szikrázó
záporába...

Lázasan utaztam
egy ország felé,
mely magát kellett
anyámnak nevezte,
de lakhatatlan volt nekem,
mint a te szerelmed -
láthatatlan béklyót
szótt a testre.

S én: félnótás ódivatú fenyő.

Vigyázzba állok
még a himnuszoknál,
mozdulatlan, világtalan,
süket:
ne lássam őket

szent hangok előtt
tapogatni üres
mellényzsebüket.

Erdőben utazom,
édesem, azóta,
anyám fényben él,
magasban, mélyben.
Fordulj el – csak az Ő
igazát fogadom.
Meggyújthat, kiolthat.
Szándékát nem kétlem.

Sejdítem: mindenki
mindenki vezére.
Bárgyúnak vélem
gyakorta magamat.
„Ó, köntösöd éke
az én szemem fénye...”
Búvok – kit régmúlt
szerelmek bántanak.

Elfordítom arcom,
bakancsos angyal,
dicstelenségre
bicegve verselő.
Halálig fújhatod
isten trombitáját.
Tramtata-tramtata...
Halj meg! Vagy lépj elő!

ROMÁNC

Egy idő óta
nem tesz mást csak vár
Ifjú kanca ki lovasát óhajtja
Vagy talán...
Borzong a bőre mint a tó
melynek tükrén téli szél fut végig
Gyötri az álma várja ne várja
Csak az az öröklét
mi nincsen kézközelben
Addig gyöngé lángok az égen a földön
Csupa némaság a
tűzvészek oltása
- De ha megjön - fekete fátylakat
aggatunk fényes ablakainkra
Mert erre zúdul a sötétség folyója
szerelem dúl
késelő fergeteg
S porrá morzsol mindent az éj

Egy idő óta
nem tehet mást csak virraszt
Gyönyörű toporzék kanca
belenyerít az öreg mindenségbe
Hallod-e
látod-e
Lenyűgöző

NAGYÍTÓ

sosem tudod meg mit felejtettem el
megmondani neked a medve utca sarkán
nyűszítettél mint törbe esett állat
de hogy szebben szóljak:
mint fogoly madár
és én már megint készülődtem
toporzékoltam úsztam repültem
csak a test volt jelen
a medve utca sarkán
sétálni tanultunk meredek partszegélyen
s ez már mind a jövőé
mondtad sírásra görbülő reménnyel
két gyönyörű koravén idétlen
méla ballagók gonosz forgószélben
akik föl nem fogják mi az hogy soha

sosem tudom meg mit nem mondtam el
sosem tudom meg mit miért mivégre
hajókról szóltam-e vagy szarvasbogárról
s szerettünk-e *egy kicsit* vagy azt sem

s mindennek még csak negyven éve

ODAÁT

„néha egy képeslap többet jelent”

Nagy Gáspár

Egyedül, végül, az évszázados házban.
Nem hal meg többé senki, azt reméltem.
S ha nem is él, alma gömbölyög a kertben.
Nem surran el mindörökre semmilyen
szerelmem.

S most nincs mit álmodnom reggelente
titokzatos, hűséges elefántjaimról,
kik átmentettek aszályos évszakaimon.
Tigrisem, párducom távolodik, látom.
Kitömött medvének képzelhetem magam,
ronda-új évezred üveg szemű kirakataiban.

Nem leszek lovag, de még hétvezér sem.
Rémülök néha: voltam, de nem éltem.
Mintha szunnyadnék gyanús repülőgépen,
mondjuk, egy moszkva s jereván között,
őszvégi varsó s budapest között,
valami elhúzódo alvós vendégségben.

Láttam költőket csúszni asztalok alatt,
melyekről lehullt vagy sem fölös falat –
tintás tenyérrel, kétségbeesetten
keresgélve a dalt, mely végleg elveszett,
a szemem szedett költeményeket –
vagy csak zuhanva vonzó jégszakadékba,
jobb sorsra szánt, eltévedt szarvasbogarak.

Ebben az istentől láttamozott kertben
ezerszer hihettem, mindent elvesztettem.

De ezeregyszer: - Ott van! Megjött! -
üdvözöltek
valaki titkosat a boldog üdvözültek.

Nyugodj meg, üzenem, férfi jár a fák közt,
megtartó, „vadakat terelő”.

Sziklaodúkban Himnuszt Énekelő.

2008. január 1.

A BASSA-MASTA TÓVIDÉK

I. m. Faludy György

Szerelmem, olvasd, készülök,
Hajadba virágot fésülök,
Szólal a bikaszarv tülök,
Tündér szavakkal zendülök.
Már hollószárnyon útrakél,
Nem vész el semmilyen levél.
A szó sem hajló, sem kevély,
S csak egyet lobogtat: - Ne félj!
Egy gyermek Isten lépeget,
Gyűjtögeti a képeket,
Nem riasztja a nemlehet,
Bekószál földet és eget.
Úzi a rút, vonzza a kék,
A Bassa-Masta Tóvidék.

Megállok minden trón előtt,
Koporsót ringatok s bölcs(el)őt,
Várok Reá, ki sose jött -
Reszketve bújt a fű között,
Mint a madárfi, csupaszon,
Ragyogás, kiben nincs haszon,
S csak bűvöl - fény a kardvason,
Vagy régi tűz a havason.
Nem jó a csönd, a szó se jó,
S a tekintet, mely elfolyó,
A megfeneklett sóhajó -
Csak a szerelmed, az a jó:
Szórja a föld, gyűjti az ég,
A Bassa-Masta Tóvidék.

Túladok már, ne vedd zokon,
A múltba barnult rongyokon.
Barát lett légyen vagy rokon –
Őrizni őket nincs okom.
    A Traján utca X szám alatt
    Az induló szó bennszakadt.
    Kolozsvári kenyérfalat –
    Rejtegettük az igazat.
S a fejünk lágya, lám, benőtt.
Nem reszketünk a Pók előtt.
Nem gyűlölünk már fit, se nőt,
Se döngetőt, se pengetőt.
    Így születtünk, s ez lesz a vég –
    A Bassa-Masta Tóvidék.

A LAKOMA VÉGE

Csukd be a könyved.
Bátor vagy.
Verset ettél:
parazsat táltos.
Hálás vagyok.
Nem süllyedtünk az öszvérségig.
Imáinkban zöldülnek sivatagok.
S álmainkban Erdély családias,
mint egy oroszfogság, mint a hó,
hol jégbajszával, jégszakállal él
minden vén házban egy Berecki-apó.
(De hogy te is értsd: egy Elek Apó.)
Székely rozmár a kirakatban,
báránybőr kucsmája jobbszemére csapva.
Magtárak padlásán söpröget a sátán,
megholt gyermek vagy fekete macska.
Tegyük rendet a történetekben:
ki kinek pulyája, lelke-csücske, fattya.
Dédelgetésed léha árulás.
Magadra számíts, vasbocskorodra,
sárkányölő botra, fanyűvő mosolyra.
Ne feledd a hahotát beretvált erdők közt.
Ember itt nem tudja, merre megy.
Nem jegyzi krónika káromkodásunk,
míg omlik az omlandó:
hegyre hegy.

*

Higgyed a hihetőt,
amit szemed lát, s
adjon az Úristen
jótálalkozást!

Tartalomjegyzék

Gyermekkori útlevél	5
Kölyökkor, elhagyott ostorok	6
Az erdő felé	7
A hosszú úton	8
Akit a harmat hozott	9
Sétalovaglás	10
Ünnepek	13
Utókor	14
Ennyi	15
November vége	16
Valahol ott	17
Erőltetett menet	18
Utak	24
Halljátok-e a dalt	25
Kései bujdosók	28
A hosszú költemény	29
Elveszett világ	31
Az elfelejtett hadsereg	32
Húvösödik	33
Vonatok	34
A madarak repülése	35
A kővadászok klubja	37
Az alvók	38
Tavaszi	39
1980. szeptember 30.	40
1980. november 26.	42
Az almáskert	43
Történelmi regény – I	44
Történelmi regény – II	45
Költők múzeuma	47
Czellecz Istvánnak	49
Álmodott vers	51
Nosztalgia-hullám	52

Éjféli esők	53
Az esemény	55
A találkozás	56
Üdvözet	57
Esti dal	58
Reggel	59
Csend	60
Egy könyvnyomtató emlékére	61
Június	62
Mese	63
Faustus 4.	65
Anabázis	67
Az első ősz	68
Három pengetés	69
I. Régi katonanóta	69
II. Rock	69
III. Sanzon	70
Szeptember végén	71
Az udvar	72
Levél	73
Helyzetjelentés	74
Nem tudhatod	75
Olyan	76
Karácsony	78
Sehideg	79
Okudzsava	80
Merre	81
A fe	82
Amikor bejöttek	83
A zsoldosok	85
Nap mint nap	86
Nyelvemlék	87
Tovább	88
Szeptember	89
A túlélők balladája	90
Ezredvég	92

Délvidék	94
Ringató	95
Dal	96
Hírhozók	97
Mint a bársony	99
Micsoda	100
Azték imádság	101
Versek az álomról	102
I. Könyör	102
II. Másnap	102
III. A kezdet	103
A sókerti méhes	104
I. Kínai madár	104
II. Vass Károly	104
III. Hajnal	105
IV. A méhes	106
Alpok utca 3	107
Réztányér	108
A szerelem helyszínei, avagy a Csomolungma bár	109
Láz	111
Írógép az ódához	112
Láz-adók	113
Születések napja	114
Középhaszósugarú vers	115
A sétatéri rém	117
A magyar megoldás	119
Minden	120
Apám kinéz a képből	121
Piaf	122
Óriásmagyaróra	123
Gyönyörű szemedről	124
Sétatér	125
Nélküle, benne	126
Levél	127
Hófolat	128
A szibárdok története	129

Árva vára	130
Búcsúkeringő	131
Az induló	132
Látogatás	134
Nagytakarítás	136
Ó idő. Karácsony	138
Az íróház berendezése	139
Amikor tudom	141
Séta	142
Avar	144
Decemberek	145
A számúzótt	147
A dobrudzsai út	149
I. – A. D. 1950	149
II. – A. D. 1990	150
III. – A. D. 2007	152
Cédula	154
Töredék	156
A kör	157
Családi album	158
Románc	160
Nagyító	161
Odaát	162
A Bassa-Masta tóvidék	164
A lakoma vége	166

A Székely Könyvtár előfizetőinek névsora

Anghel Anna – Csíkmindszent
Antal Orsolya – Székelyudvarhely
Apáczai Csere János Pedagógusok Háza – Csíkszereda
Arany János Általános Iskola – Csíkszentimre
Bagoly Zsolt – Székelybós
Balázs Bécsi Zsolt – Csíkszereda
Bálint Szilárd – Székelyudvarhely
Balogh Brigitta – Nagyvárad
Bán Dalma – Nyárádremete
Barabási Albert László – Boston
Barabás Ildikó – Sepsiszentgyörgy
Bereczki Kovács Balázs – Csíkbánkfalva
Berszán Lajos – Gyimesfelsőlók
Biró Levente Tibor – Kézdivásárhely
Bod Péter Megyei Könyvtár – Sepsiszentgyörgy
Bokor Botond – Fenyéd
Borboly Csaba – Csíkszereda
Borcsa Hanna – Budapest
Bölöni Ildikó – Székelyudvarhely
Burus Anikó – Csíkszereda
Burus Borbála – Csíksomortán
Butyka Andrea – Tusnád
Czine Zsolt Attila – Sepsiszentgyörgy
Czoppelt Julianna – Kovászna
Cseh Csaba – Csíkszentsimon
Csíki Dénes – Marosvásárhely
Csúcs Mária – Csíkszereda
Daczó Katalin – Szépvíz
Dán Károly – Budapest
Dávid Katalin – Székelyudvarhely
Deák Csaba – Székelyudvarhely
Demeter Anna Sára – Kolozsvár
Dénes László – Székelyudvarhely
Dobos Sándor – Nagyvárad
Domokos Zoltán – Gyergyócsomafalva
Egyed Csaba – Lövete
Egyed József – Lövete
Elekes Béla Ernő – Csíkszereda

Dr. Elek Sándor – Miskolc
Fábián Helén – Kézdivásárhely
Fejér András – Bromma
Fekete Béla – Budapest
Ferenczes István – Csíkszereda
Ferencz Éva – Kézdivásárhely
Ferencz S. Katalin – Csíkpálfalva
Fülöp Török Réka – Kézdivásárhely
Gábor László – Csíkszereda
Gálfalvi György – Marosvásárhely
Gáll Levente – Csíkmadaras
Gergely Orsolya – Csíkszereda
Görbe Katalin – Gyergyóújfalu
György Réka – Pozsony
Dr. Györfi Sándor – Csíkcicsó
Dr. Györfi Sándor – Csíkszereda
Heidenhoffer Ilona Csilla – Érmihályfalva
Horváth Péter – Győr
Ilia Mihály – Tápé
Illyés Angéla – Szentegyháza
Incze Csaba – Csíkszereda
Dr. Iszlai Sándor – Berettyóújfalu
János Julianna – Csíkszereda
Jánosi Csaba – Csíkszereda
Juhász B. Tünde – Csíkszereda
Kádár Gabriella – Temesvár
Kájoni János Megyei Könyvtár – Csíkszereda
Kajtár Csaba – Csíkdánfalva
Kató Katalin – Algyógy
Kecskés Emőke – Székelykeresztúr
Kemény János Elméleti Líceum – Maroshévíz
Kerekes György – Nagyenyed
Kerestély Zsolt – Székelyudvarhely
Kirják Attila – New York
Kiss Magdolna – Temesvár
Kocsis Erika – Csíkbánkfalva
Msgr. Kovács Gergely – Róma
Kolcsár Géza – Gyergyószárhegy
Kosztai Csaba – Csíkszereda
Kovács Ágnes – Székelyudvarhely
Kovács Irén – Székelyszáldobos
Községi Könyvtár – Bögöz

Községi Könyvtár – Gyergyócsomafalva
Kurkó Árpád – Csíkszentkirály
Dr. László Ilona – Marosvásárhely
Lázár Júlia – Csíkszentdomokos
Lehoczky Ferenc – Sepsiszentgyörgy
Lezsák Sándor – Budapest
Magyarország Főkonzulátusa – Csíkszereda
Major Lehel – Székelykeresztúr
Markó Balázs – Marosszentanna
Márkos Katalin – Csíkszereda
Márton László Szilárd – Gyergyócsomafalva
Mirk László – Csíkszereda
Minier Gábor – Gyergyószentmiklós
Murányi János – Székelyudvarhely
Muszka Balázs – Szépvíz
Dr. Nagy Béla – Székelyudvarhely
Nagy Benedek – Csíkszereda
Páll Emil – Csíkszereda
Pálosi Réka Zsófia – Csíkszereda
Péter Ádám – Connecticut
Péter Zsuzsa – Csíkszereda
Peti Rozália – Marosvásárhely
Petőfi Sándor Iskolaközpont – Csíkdánfalva
Petres Sándor – Csíkszereda
Polgármesteri Hivatal – Balánbánya
Polgármesteri Hivatal – Csíkcsecsó
Polgármesteri Hivatal – Csíkdánfalva
Polgármesteri Hivatal – Csíkkarcfalva
Polgármesteri Hivatal – Csíkmadaras
Polgármesteri Hivatal – Csíkrákos
Polgármesteri Hivatal – Csíkszentdomokos
Polgármesteri Hivatal – Csíkszentgyörgy
Polgármesteri Hivatal – Csíkszentimre
Polgármesteri Hivatal – Csíkszentkirály
Polgármesteri Hivatal – Csíkszenttamás
Polgármesteri Hivatal – Madéfalva
Polgármesteri Hivatal – Szépvíz
Póra Bence – Csíkszereda
Dr. Puskás Attila – Marosvásárhely
Pünkösti Piroska – Sepsiszentgyörgy
Rogranex KFT – Csíkszereda
Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége – Csíkszereda

Russu Bors Tibor – Csíkszentkirály
Simai László – Veszprém
Simon Viola – Csíkszereda
Szabó Béla Attila – Madéfalva
Szabó Éva – Madéfalva
Szalai Attila – Székelyudvarhely
Szálinger Balázs – Budapest
Szántó András – Csíkszereda
Szarka Gábor – Csíkszereda
Szebeni Norbert – Sepsiszentgyörgy
Székely Gyöngyvér – Homoródszentpéter
Székely Réka – Csíkszereda
Székely Zoltán – Csíkszereda
Szőke László – Gyergyószentmiklós
Szőnyi László – Budapest
Tatár Zsuzsanna – Barót
Tiffán Zsolt – Villány
Veres Enikő – Kolozsvár
Veress János – Kovászna
Veress László – Budapest
Víg Emese – Kolozsvár
Waum Péter – Székelyudvarhely

A Székely Könyvtár
sorozatban megjelent:

Székely népballadák

- Mikes Kelemen: *Törökországi levelek*
Tamási Áron: *Ábel a rengetegben*
Bözödi György: *Székely bánja*
Kányádi Sándor: *Válogatott versek*
Apor Péter: *Metamorphosis Transylvaniae*
Benedek Elek: *Székely népmesék*
Tamási Áron: *Ábel az országban*
Zsögödi Nagy Imre: *Följegyzések*
Farkas Árpád: *Válogatott versek*
Hermányi Dienes József: *Nagyenyedi Demokritus*
Tomcsa Sándor: *Válogatott írások*
Tamási Áron: *Ábel Amerikában*
Balázs Ferenc: *A rög alatt*

Előkészületben:

- Bethlen Gábor: *Levelek*
Kőváry László: *Székelyhonról*
Márton Áron: *Válogatott írások és beszédek*
Szabó Gyula: *Válogatott novellák*
Páll Lajos: *Válogatott versek*

0039/2012

Kiadja a Hargita Kiadóhivatal
Csíkszereda, 2013
A kiadásért felel: Lővétei László,
a Hargita Kiadóhivatal igazgatója
www.szekelykonyvtar.ro

Készült a csíkszeredai Alutus Rt. nyomdájában
Felelős vezető: Hajdú Áron igazgató